Влада - Радам!

Голос України

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

№ 130 (1380) ♦ Середа, 17 липня 1996 року ♦ Ціна договірна

НЕ поможеш — НЕ збереш

Урожай-96

За даними Міністерства сільського господарства та продовольства, в Україні намолочено 4 млн. 378 тис. тонн зерна. Цей показник дещо нижчий у порівнянні з відповідним періодом минулого року.

Загрозливий стан із забезпеченням сільськогосподарських товаровиробників паливно-мастильними матеріалами. Наприклад, на кінець червня було дизпалива тільки 129,1 тис. тонн і автобензина — 89,4 тис. тонн, тобто відповідно 10 і 11 відсотків до потреби на червень-серпень, а технічних масел лише 1,0 тис. тонн при потребі 82 тис. тонн.

Тяжке фінансове становище не дозволяє сільськогосподарським товаровиробникам закупити необхідні запасні частини до збиральної техніки та придбати паливно-мастильні матеріали. Дефіцит коштів для забезпечення виробничої програми 586 трлн. крб. У господарствах на розрахункових рахунках є лише 2,4 трлн. крб.

Становище ускладнюється тим, що на кінець червня видатки з державного бюджету сільськогосподарським товаровиробникам були профінансовані тільки на 48,4 відсотка до встановлених обсягів на перше півріччя (перераховано 7,9 трлн. крб. при плані 16,3 трлн. крб.).

Рівненщина: процес пішов

На хлібні ниви Рівненщини вийшли комбайни. Першими в області почали жнива трудівники колективного сільськогосподарського підприємства «Україна» Демидівського району.

У господарстві сутужно з паливно-мастильними матеріалами, а тому тут відразу взяли курс на пряме комбайнування. Цьому сприяє і погода. Вся техніка працює за груповим методом, а це дає змогу ефективно використовувати ремонтні служби, автотранспорт.

На період жнив у КСП діє система матеріального стимулювання. Усі зайняті на збиранні хліба харчуються безпосередньо у полі.

Що ж збирають демидівські хлібороби? З огляду на цьогорічну погоду, врожай непоганий — з гектара намолочують озимої пшениці по 40 центнерів.

Виходять на жнивні гони хлібороби Дубнівського, Радивилівського, Здолбунівського, Рівненського районів.

— Цього року розраховуємо взяти десь 540 тисяч тонн зерна, — говорить перший заступник начальника обласного управління сільського господарства Олександр Чуприна. — Трохи менше, ніж торік, але з хлібом будемо. Головне зараз — зібрати без втрат.

Ми засіваєм, а вогонь пожирає

Нинішнє загострення пожежної обстановки на полях і в лісах спонукало Управління державної пожежної охорони МВС України скликати брифінг, щоб урешті-решт тема організації протипожежного захисту стала «престижною» в засобах масової інформації і вплинула на свідомість наших співвітчизників.

(Закінчення на 4-й стор.)

Чутки про крах українського кіно дещо перебільшені

Скажімо, на Українській студії хронікально-документальних фільмів є фільми, створені цього року. Інші — монтують, ще інші — лише запускають у роботу.

— Та ось уже протягом трьох років, — говорить директор «Укркінохроніки» І. Лимар, — працюємо десь на третину своїх можливостей. На державні замовлення надій мало. Отож самі шукаємо замовників, спонсорів, щось здали в оренду — так і виживаємо.

Так, не має держава грошей для зйомок нових фільмів. І насамперед — художніх. То дуже дорога річ. Але невже не буде цікаво нашим нащадкам через десять, п'ятдесят, сто років переглядати хроніку найважливіших подій нашого часу, так би мовити, народження нової України, зафіксоване на кіноплівку?

На знімках: зйомки на кіностудії Укркінохроніка ще не завершені. І дай Боже, щоби вони тривали довго-довго. Допоки житиме кіно!

Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

Статтю «Українське кіно може стати жертвою приватизації національного ефіру» читайте на 9-й стор.

У номер

Київ чекає Ріту Зюсмут

Відбулася зустріч Голови Верховної Ради України Олександра Мороза з Надзвичайним і Повноважним Послом ФРН в Україні Ебергардом Гайкеном, під час якої йшлося про майбутній офіційний візит до Києва голови німецького бундестагу доктора Ріти Зюсмут. Делегація бундестагу перебуватиме в нашій країні 22—23 липня.

Міжпарламентські переговори, на думку обох сторін, закладуть важливі політичні підвалини для наступної активізації економічних та культурних відносин держав. І німецька сторона, наголосив пан Гайкен, надає колосального значення майбутньому візиту. Зокрема, у ході переговорів йтиметься також про організацію та проведення у Києві конференції лідерів європейських парламентів.

Вибух не зупинив Прем'єр-міністра. Із шахтарями він зустрівся

Як стало відомо нашому кореспондентові з неофіційних джерел, учора вранці на шляху проїзду Прем'єр-міністра Павла Лазаренка з Києва до Бориспільського аеропорту стався вибух. Пошкоджено автомобіль Прем'єр-міністра та автомобіль супроводу.

Спеціалісти вважають, що вибуховий пристрій було скеровано по радіо. І, можливо, з автомобіля, який був неподалік. Під час вибуху автомобіль Прем'єра об'їжджав автобус з людьми і отже не потрапив в епіцентр вибуху. На щастя, ні в автобусі, ні в автомобілях ніхто не постраждав.

***

Замах на Прем'єр-міністра України Павла Лазаренка не змінив його намірів щодо робочої поїздки на Донеччину. Проте від запланованої програми глава уряду відмовився і головну увагу зосередив на зустрічах у трудових колективах регіону. Павло Лазаренко також ознайомився з результатами роботи урядової комісії з надання допомоги вугільним підприємствам.

І за день можна зробити багато

Сьогодні в Україні з одноденним робочим візитом перебуватиме перший заступник державного секретаря США Строуб Телботт. Передбачено його зустрічі з Президентом України Л. Кучмою, Головою Верховної Ради О. Морозом, Прем'єр-міністром П. Лазаренком. Американський гість проведе переговори з міністром закордонних справ Г. Удовенком, під час яких порушуватимуться питання двосторонніх зв'язків та підготовки візиту Г. Удовенка до США.

ХТО ЩО ВИГРАВ? Результати розіграшу лотереї «ГУ» — на 12—13 стор.

Постанова Верховної Ради України

Про виконання Постанови Верховної Ради України від 2 листопада 1995 року «Про усунення порушень чинного законодавства України з питань приватизації в нафтовій, газовій, нафтопереробній промисловості і нафтопродуктозабезпеченні»

Верховна Рада України відзначає, що Кабінет Міністрів України і Фонд державного майна України провели недостатню роботу по виконанню Постанови Верховної Ради України від 2 листопада 1995 року «Про усунення порушень чинного законодавства України з питань приватизації в нафтовій, газовій, нафтопереробній промисловості і нафтопродуктозабезпеченні».

Незважаючи на те, що Генеральною прокуратурою України виявлено ряд порушень чинного законодавства, Кабінет Міністрів України не здійснив заходів щодо їх усунення, зокрема тих порушень, зазначених у пункті 3 вказаної Постанови, що пов'язані з протиправною перереєстрацією державних підприємств у дочірні, і не забезпечив виконання вимог чинного законодавства України у ході корпоратизації та приватизації об'єктів нафтової і газової промисловості.

Фондом державного майна України під час виконання вимог пункту 1 вказаної Постанови не здійснено своєчасної перевірки та скасування відповідних наказів, а також припинення розпочатих протиправних процесів приватизації.

З метою забезпечення належного виконання Постанови Верховної Ради України від 2 листопада 1995 року «Про усунення порушень чинного законодавства України з питань приватизації в нафтовій, газовій, нафтопереробній промисловості і нафтопродуктозабезпеченні», а також з метою захисту майнових та загальнодержавних інтересів України Верховна Рада України **постановляє:**

1. Визнати роботу Кабінету Міністрів України та Фонду державного майна України по виконанню Постанови Верховної Ради України від 2 листопада 1995 року «Про усунення порушень чинного законодавства України з питань приватизації в нафтовій, газовій, нафтопереробній промисловості і нафтопродуктозабезпеченні» незадовільною.

2. Кабінету Міністрів України в місячний термін з дня прийняття цієї Постанови:

— визначити концепцію основних напрямів реформування нафтогазового комплексу України;

— провести перевірку оцінки вартості цілісних майнових комплексів підприємства «Виробниче об'єднання «Укрнафта» і виробничого об'єднання «Укргазпром»;

— вирішити питання подальшої експлуатації майнових комплексів магістральних нафто- і газопроводів та інших об'єктів, що є у загальнодержавній власності і не підлягають приватизації та використовуються відкритим акціонерним товариством «Укргазпром».

3. Генеральній прокуратурі України в місячний термін з дня прийняття цієї Постанови:

— доповісти Верховній Раді України про причетність посадових осіб відповідних державних органів до порушень чинного законодавства України при проведенні корпоратизації та приватизації об'єктів нафтової, газової, нафтопереробної промисловості і нафтопродуктозабезпечення та вжити заходів, передбачених законом;

— здійснити перевірку правомірності використання відкритим акціонерним товариством «Укргазпром» магістральних нафто- і газопроводів, що є у загальнодержавній власності, а також привласнення прибутку цим господарським товариством від транспортування нафти і газу та дотримання ним цільового використання амортизаційних відрахувань на вартість магістральних нафто- і газопроводів.

4. Постанова набирає чинності з дня її прийняття.

Голова Верховної Ради України О. МОРОЗ.

м. Київ, 10 липня 1996 року.

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про першочергові заходи, пов'язані з прийняттям Конституції України

У зв'язку з прийняттям нової Конституції України та з метою забезпечення неухильного запровадження в життя всіх її положень, керуючись частиною другою статті 102 Конституції України, **постановляю:**

1. Кабінету Міністрів України, Адміністрації Президента України, Раді міністрів Автономної Республіки Крим, місцевим державним адміністраціям за участю Національної Академії наук України, Академії правових наук України, Академії державного управління, інших науково-дослідних установ та вищих навчальних закладів відповідного профілю та з залученням засобів масової інформації організувати широке роз'яснення нової Конституції України, а також порядку застосування її положень.

2. Кабінету Міністрів України до 1 січня 1997 року:

— здійснити заходи по приведенню у відповідність з Конституцією України нормативно-правових актів Кабінету Міністрів України;

— підготувати та подати на розгляд Верховної Ради України проекти Законів України про Кабінет Міністрів України, про столицю України — місто Київ та про місто Севастополь.

3. Міністерству юстиції України підготувати до 1 грудня 1996 року для розгляду у встановленому порядку пропозиції про визнання такими, що втратили чинність, або такими, що потребують змін, актів законодавства України.

4. Юридичному управлінню разом з Управлінням з питань економіки та Управлінням з питань територій Адміністрації Президента України:

— підготувати у тримісячний строк пропозиції щодо приведення актів Президента України у відповідність з новою Конституцією України;

— підготувати до 1 жовтня 1996 року проекти Законів України про обласну та про районну державну адміністрацію.

5. Комітету законодавчих ініціатив при Президентові України разом з Міністерством юстиції України подати у тримісячний строк пропозиції щодо організації підготовки проектів законів, інших актів, спрямованих на реалізацію положень нової Конституції України.

6. Міністерству юстиції України, Міністерству освіти України, іншим центральним органам виконавчої влади, які мають у своєму підпорядкуванні навчальні заклади, забезпечити підготовку відповідних програм та включити до навчальних планів, починаючи з 1996 року, спеціальні курси для вивчення нової Конституції України.

7. Утворити при Президентові України Комісію з координації заходів щодо запровадження нової Конституції України.

Прем'єр-міністрові України П. Лазаренку подати у десятиденний строк пропозиції щодо персонального складу Комісії.

8. Академії правових наук України сформувати у десятиденний строк авторський колектив з підготовки науково-практичного коментаря до Конституції України, залучивши до його складу передусім розробників проекту нової Конституції України, провідних вчених суспільствознавців та практичних працівників.

Президент України Л. КУЧМА.

м. Київ, 12 липня 1996 року.

Звернення Соціалістичної фракції у Верховній Раді України до Президента України Л. Кучми, Прем'єр-міністра України П. Лазаренка з приводу ситуації в агропромисловому комплексі

Шановний Леоніде Даниловичу!

Шановний Павле Івановичу!

Ситуація в агропромисловому комплексі України катастрофічно погіршується.

У результаті державної політики, що проводиться останніми роками, практично знищено цілі галузі агропромислового комплексу: птахівництво, вівчарство, свинарство, картоплярство... Зруйновано індустріальні технології вирощування пшениці, буряків, кукурудзи. Порожніють комплекси з відгодівлі великої рогатої худоби. Нищаться меліоративні системи, що загрожує вимушеним вилученням з обороту значної кількості земель, особливо на півдні України.

Продовжує погіршуватися фінансовий стан господарств. Повністю збитковe в державі тваринництво, більшість господарств збанкрутіло. Протягом півроку держава не виділяє агропромисловому комплексу передбачених на розвиток соціальної сфери бюджетних коштів. До цього часу не повернуто кошти, витрачені господарниками у 1995 році на будівництво об'єктів соціального призначення, — а це більш як 50 трильйонів карбованців.

Зростає кількість господарств, які протягом півроку і навіть тривалішого часу не виплачують своїм працівникам заробітну плату.

Незадовільною є підготовка до збирання врожаю 1996 року. Вкрай загострилася ситуація з формуванням необхідних продовольчих ресурсів. Очікується різке зменшення виробництва зернових, цукрових буряків, соняшнику, молока, м'яса та інших продуктів.

Штучно створена ситуація розвалу агропромислового комплексу України загрожує безпеці держави і самому виживанню населення. Виробництво і споживання основних видів продуктів харчування впало, порівняно з 1990 роком, майже вдвічі. Найближчим часом може виникнути потреба закуповувати основні продукти за кордоном.

Соціалістична фракція постійно відстежує та аналізує процеси, які відбуваються в агропромисловому комплексі. Ми неодноразово застерігали Президента, уряд, суспільство про можливі катастрофічні наслідки політики, згубної для економіки. На жаль, через відповідну політичну заангажованість влади, диктат зарубіжних фінансових інституцій наші пропозиції відкидалися.

Ми глибоко переконані, що основною причиною всіх кризових явищ і в аграрному, і в інших секторах економіки, соціальної сфері, фактором, що продукує політичну і суспільну нестабільність загалом в державі, є тотальне злидарювання абсолютної більшості громадян України.

Пошуки стратегічних інвесторів за межами країни нічого не дадуть, поки таким інвестором не стане власний народ. А для цього потрібно невідкладно переглянути політику заробітної плати і цін, соціальні параметри реформ.

У зв'язку з новою ситуацією, зумовленою ухваленням Верховною Радою Конституції України, призначенням Прем'єр-міністра та наступним формуванням пріоритетних напрямів економічної і соціальної політики, вважаємо своїм громадянським обов'язком ще раз звернутися до вас з пропозиціями такого змісту.

Перше. Негайно вжити надзвичайних заходів щодо порятунку агропромислового комплексу держави, які передбачали б:

— створення реального механізму підтримання цін на сільськогосподарську продукцію в межах, які забезпечували б рентабельну роботу кожної галузі;

— скасування багатьох податків, які сплачують сільгосптоваровиробники, залишивши основним обгрунтований податок на землю, що стимулював би виробництво;

— відновлення державної системи запровадження і підтримки високих технологій в агропромисловому комплексі;

— погашення штучно створених внаслідок згубної для села політики боргів сільгоспвиробників перед державою і банками;

— відновлення на нових умовах дійової системи забезпечення сільського господарства технікою, добривами, насінням, енергетичними ресурсами тощо;

— створення системи підтримки і захисту українського виробника продуктів харчування;

— здійснення заходів розширення експорту сільськогосподарської продукції.

Друге. Необхідно відмовитися від ідеї примусового перетворення сільськогосподарських угідь на товар, зупинити дії тих, хто замість підтримки АПК реалізує програму нищення колективних сільськогосподарських підприємств. Всі форми власності та господарювання на землі повинні мати рівну і реальну підтримку держави, доводячи свої переваги у чесній конкуренції.

Збитків нашому селу завдано величезних, воно відкинуте назад на два-три десятиліття.

Відповідальність перед нинішніми та прийдешніми поколіннями вимагає зробити все можливе, щоб врятувати агропромисловий комплекс України від повної руйнації.

Сподіваємося на вашу високу відповідальність і розуміння висловлених у цьому зверненні проблем.

Село врятує Україну, якщо врятуємо село!

З повагою Іван ЧИЖ, голова Соціалістичної фракції Верховної Ради України.

З'їзд суддів України відбудеться у вересні

Шляхи реалізації окремих положень нової Конституції держави щодо організації і діяльності судової влади було розглянуто 5 липня на спільному засіданні президій Верховного Суду України, Вищого арбітражного суду України та Ради суддів України. Прийнято рішення про скликання 20 вересня цього року в Києві третього (позачергового) з'їзду суддів України. На його розгляд рекомендовано винести, зокрема, питання про призначення шістьох суддів до складу Конституційного суду України та трьох членів Вищої ради юстиції, а також про внесення змін та доповнень до Положення «Про Раду суддів України».

Прес-служба Верховного суду України.

Олімпіада — час перемог у спорті та бізнесі

Ексклюзивне право на розміщення рекламних матеріалів під час трансляції XXVI Олімпійських Ігор отримало агентство "Телерадіореклама" Держтелерадіокомітету України.

З 20 липня по 5 серпня Національне телебачення та радіо вперше в прямому ефірі транслюватимуть спортивні події з Атланти. Зокрема, УТ-1 і УТ-2 вестимуть репортажі по 10—12 годин щоденно.

— Ми як члени організації «Євробачення» маємо певні пільги, — розповідає начальник управління міжнародних зв'язків Держтелерадіокомітету України Олександр Пелех. — Скажімо, трансляція для нас коштує 800 тисяч доларів, що значно менше, ніж для незалежних телекомпаній. Втім, ми маємо ще сплатити за канал передачі, коментаторські місця.

За право бути господарем рекламного часу (а це щодня понад годину) боролися відомі зарубіжні компанії. Звісно, гроші, зароблені на продажі ефіру, вони «експортували» б за океан. Цього не станеться завдяки перемозі у конкурсі державного агентства.

— Портфель замовлень на розміщення реклами інтенсивно заповнюється, — розповідає директор «Телерадіореклами» Григорій Холод. — І той, хто запізниться — не встигне.

Усі рекламодавці впевнені, що Олімпіада — це не лише успіхи в спорті, а й у бізнесі, який вони мають можливість рекламувати в передачах з Атланти. Григорій Холод відзначив, що вітчизняні виробники товарів і послуг мають знижку до 40 відсотків. Тому серед них загострилася боротьба за ефірний час. І це незважаючи на те, що хвилина його коштує від 3 до 10 тисяч доларів. Щоправда, агентство гарантує високу якість реклами і виконання усіх зобов'язань.

Зокрема пан Холод запевнив, що в разі зниження цін рекламодавець, який вже викупив час, отримає додаткові секунди-хвилини, а якщо тарифи підскочать — доплачувати не буде.

— Дбатимемо ми й про уболівальників, — сказав Григорій Холод. — Їх нерви будуть збережені завдяки чітко розробленій системі трансляції реклами. Вона не буде переривати репортажів із змагань, а обрамлятиме їх: рекламні передачі йтимуть на початку і в кінці трансляцій із США.

Додаткову інформацію про тарифи на рекламу, систему знижок тощо можна одержати за телефонами: 220-45-55, 220-91-29; факс 274-62-00.

Іван ІЛЛЯШ.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення доповнень до Цивільного процесуального кодексу України

I. Відповідно до частини третьої статті 81 Конституції України внести до Цивільного процесуального кодексу України такі доповнення:

1) частину першу статті 236 доповнити пунктом 1^5 такого змісту:

«1^5) по заявах про дострокове припинення повноважень народного депутата України у разі невиконання ним вимог щодо несумісництва депутатської діяльності з іншими видами діяльності»;

2) доповнити Кодекс главою 30-Д такого змісту:

«Глава 30-Д. Заяви про дострокове припинення повноважень народного депутата України у разі невиконання ним вимог щодо несумісництва депутатської діяльності з іншими видами діяльності

Стаття 243^{21}. Підсудність справ по заявах

Заяви про дострокове припинення повноважень народного депутата України у разі невиконання ним вимог щодо несумісництва депутатської діяльності з іншими видами діяльності розглядаються Київським міським судом.

Стаття 243^{22}. Право на звернення з заявою

З заявою про дострокове припинення повноважень народного депутата України у разі невиконання ним вимог щодо несумісництва депутатської діяльності з іншими видами діяльності звертається Голова Верховної Ради України особисто або на вимогу не менше 25 народних депутатів України.

Стаття 243^{23}. Порядок судового розгляду заяви

Заяву про дострокове припинення повноважень народного депутата України суд розглядає у семиденний строк.

Стаття 243^{24}. Особи, які викликаються в судове засідання

У судове засідання для участі в розгляді заяви про дострокове припинення повноважень народного депутата України обов'язково викликаються представник заявника і народний депутат України, щодо якого порушено питання про дострокове припинення повноважень.

Стаття 243^{25}. Рішення суду

Встановивши, що народний депутат України в порушення вимог статті 78 Конституції України має інший представницький мандат або перебуває на державній службі чи займається іншими видами діяльності, що відповідно до закону є несумісними з депутатською діяльністю, суд постановляє рішення про дострокове припинення повноважень народного депутата України.

Якщо заняття діяльністю, несумісною з депутатською, не підтверджується доказами, суд відмовляє в задоволенні заяви.

У мотивувальній частині рішення обов'язково повинно бути зазначено, якою діяльністю, несумісною з депутатською, займається депутат, якими доказами це стверджується і яким законом встановлено несумісництво даної діяльності з депутатською діяльністю, або наведені мотиви, з яких суд визнав заяву необгрунтованою.

Рішення суду може бути оскаржено до Верховного Суду України.

Копії рішення суд не пізніше трьох днів надсилає заявникові і народному депутату України.

З набранням рішення суду законної сили повноваження народного депутата України вважаються припиненими».

II. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування після прийняття народними депутатами України присяги відповідно до Конституції України.

Президент України
Л. КУЧМА.

м. Київ, 3 липня 1996 року.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про ратифікацію Кредитної угоди між Україною і Світовим банком щодо Експериментального проекту в галузі вугільної промисловості

Верховна Рада України **постановляє**:

1. Ратифікувати Кредитну угоду між Україною і Світовим банком щодо Експериментального проекту в галузі вугільної промисловості.
2. Цей Закон набуває чинності з дня його прийняття.

Голова Верховної Ради України
О. МОРОЗ.

м. Київ, 11 липня 1996 року.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про ратифікацію Кредитної угоди між Україною та Міжнародним банком реконструкції та розвитку про позику на розвиток підприємств

Верховна Рада України **постановляє**:

Кредитну угоду між Україною та Міжнародним банком реконструкції та розвитку про позику на розвиток підприємств, підписану 27 червня 1996 року у м. Вашингтоні, ратифікувати.

Голова Верховної Ради України
О. МОРОЗ.

м. Київ, 11 липня 1996 року.

Вірю, ми здивуємо світ реалізованим потенціалом нашої землі

ЗЕМЛІ України здавна звуть багатими. А який насправді рівень ефективності використання наших земель? Зокрема, яким він був у попередні роки? З цих запитань і почалася розмова нашого кореспондента з головою Державного комітету України по земельних ресурсах Анатолієм ЗАСУХОЮ.

—Ефективність використання землі в Україні порівняно з країнами з розвинутими ринковими відносинами значно нижча. А грунти і природно-кліматичні умови в нас не гірші, — відповів Анатолій Андрійович. — Земельні відносини, що сформувалися на основі державної власності на землю, послабили інтерес трудівників до результатів виробництва, призвели до поступового відчуження селянина від землі. Отож, реформи на селі — необхідність.

—Нещодавно минуло п'ять років з часу прийняття постанови Верховної Ради України «Про земельну реформу». Що суттєво змінилося відтоді?

—Земельна реформа за цей час стала однією з головних ланок формування і розвитку аграрної політики.

Основна мета — утвердити на селі такі економічні відносини, які б сприяли формуванню дбайливого господаря на землі. Здатного максимально використати потенційні можливості різних форм власності на землю —державної, колективної, приватної.

—Як би ви охарактеризували процес формування законодавчої бази для здійснення земельної реформи?

—Цей процес сповнений протиріч, але він має і свою внутрішню логіку, і свій поступ.

Верховна Рада України постановою від 18 грудня 1990 року «Про земельну реформу» оголосила, що з 15 березня 1991 року всі землі держави є об'єктом земельної реформи, а постановою від 30 січня 1992 року прийняла Закон України «Про форми власності на землю», яким установлено, що власність на землю в Україні має форми державної, колективної та приватної, і всі вони є рівноправними.

У березні 1992 року Верховна Рада України прийняла нову редакцію Земельного кодексу, який став основою регулювання земельних відносин в Україні на сучасному етапі. Цим кодексом та іншими законодавчими актами, що розробляються на його основі, створюються умови для раціонального використання та охорони земель, збереження та відтворення родючості грунтів, поліпшення природного середовища, рівноправного розвитку всіх форм господарювання, охорони прав громадян , підприємств, установ і організацій.

Важливим кроком у регулюванні земельних відносин став і Закон України «Про плату за землю», що був введений з 1 липня 1992 року.

У доповіді Президента України на пленарному засіданні Верховної Ради України 11 жовтня 1994 року було внесено пропозиції про зміни і доповнення до діючого законодавства, зокрема, про внесення змін і доповнень до Земельного кодексу України. На розвиток цих положень Президент видав ряд указів . Це укази від 10 листопада 1994 року «Про невідкладні заходи щодо прискорення земельної реформи у сфері сільськогосподарського виробництва» та від 8 серпня 1995 року «Про порядок паювання земель, переданих у колективну власність сільськогосподарським підприємствам і організаціям».

У цілому ж для проведення земельної реформи вже є відповідна правова база, розроблено понад 20 законодавчих та нормативних актів і документів.

Однак проведення земельної реформи потребує і розробки нових законодавчих актів, і поглиблення та удосконалення існуючих.

Держкомзем підготував і подав через уряд до Верховної Ради України законопроекти про зміни та доповнення до закону «Про заставу», проект закону «Про оренду землі», зміни і доповнення до Земельного кодексу та закону «Про плату за землю». На сьогодні спеціалісти системи Держкомзему України разом з місцевими органами самоврядування сформували території сільських та селищних Рад, встановили межі сільських населених пунктів, провели інвентаризацію земель сільськогосподарського призначення на площі понад 41 млн. гектарів, створили майже 37 тисяч фермерських господарств, майже 1,9 млн. громадян розширили присадибні ділянки та особисті підсобні господарства, майже 6 млн. громадян отримали земельні ділянки для садівництва та городництва.

На виконання декрету Кабінету міністрів України від 26 грудня 1992 року «Про приватизацію земельних ділянок» на 1 квітня 1996 року прийняті рішення місцевими Радами про приватизацію земельних ділянок 6,3 мільйона громадян з 13,5 мільйона громадян-землекористувачів (46 відсотків від загальної кількості). Державні акти на право приватної власності на землю отримали 623 тисячі громадян України, тобто з видачею актів є відставання.

Сьогодні державні акти на право колективної власності на землю отримали 9658 господарств (96 відсотків від загальної кількості суб'єктів цього права), а паювання земель вже проведено в 2453 колективних сільськогосподарських підприємствах, з них у 551 господарстві 322 тисячі громадян отримали сертифікати на право на земельну частку (пай) без виділення в натурі.

—Отже, гасло «земля — селянам» нарешті здійснюється. Хоча й повільно, що теж зрозуміло. А що необхідно зробити для продовження і завершення земельної реформи?

—По-перше, треба вдосконалити земельне законодавство. Тобто, прийняти у Верховній Раді закон «Про внесення змін і доповнень до Земельного кодексу України» та прискорити прийняття інших законів, проекти яких подані до Верховної Ради.

По-друге, необхідно поліпшити фінансове забезпечення земельної реформи. Бо з кожним роком коштів на її проведення суттєво меншає. Це зрозуміло, в державі — криза. Але вирватися з круговерті неплатежів допоможе в тому числі й земельна реформа.

—Сьогодні, в ході приватизації землі та іншого нерухомого майна, зростає значення реєстрації прав власності. Що робить Держкомзем у цьому напрямку, адже людям потрібна і земля, і документи на неї?

—Так, запровадження єдиної реєстраційної системи землі та іншого нерухомого майна дасть змогу гарантувати право власності, відкрити кредитні лінії та забезпечити інвестиції, встановити чітку систему оподаткування. Іншими словами, реєстраційна система — основа сучасного цивілізованого використання земельних ресурсів України.

Держкомзем, за дорученням Кабінету міністрів, вирішує створення єдиної державної реєстраційної системи.

Напрямки в цій роботі такі:

—мінімізація кошторису створення та впровадження системи;

—використання міжнародного та вітчизняного досвіду з реєстрації землі та іншого нерухомого майна;

—виключення дублювання робіт та інформації;

—створення реєстраційної системи за участю зацікавлених міністерств та відомств.

Держкомзем уже створює автоматизовану систему реєстрації державних актів на право колективної та приватної власності на землю та на право користування землею. Повне запровадження такої системи дасть можливість бачити всю картину відносин власності на землі.

— Ви згадували і про зарубіжний досвід. В який спосіб його вивчаєте, як використовуєте?

—Для апробації різних систем реєстрації землі в Україні виконуються пілот-проекти в Косівському районі Івано-Франківської області (канадський), у Маківській сільській Раді Білоцерківського району Київської області (шведський) та у м. Вишгороді, Новопетрівській і Хотянівській сільських Радах Вишгородського району Київської області (американський).

Консалтингова корпорація «РОНКО» та компанія «Спаркс» виконують пілотний проект паювання і можливої реструктуризації шести колективних сільськогосподарських підприємств (за їх бажанням) Сумської області в ефективних виробників сільськогосподарської продукції, які в подальшому стануть конкурентоспроможними на світовому ринку. За наявності в інших областях України господарств, які побажають провести таку реструктуризацію, ці роботи може бути продовжено.

А спеціалісти Міжнародної фінансової корпорації розробили пілот-проекти для реорганізації трьох колективних сільськогосподарських підприємств у Донецькій області, визначили процедуру поділу майна та земель, механізму реорганізації та спрямування подальшого використання цих КСП.

Як бачите, робота йде конкретно, не на папері. Люди наші мають можливість на практиці побачити плюси і мінуси різних форм власності й господарювання на землі. Мабуть, це й добре, що в Україні земельна реформа йде не як кампанія до якоїсь дати, а розважливо, отже — вдумливо. Так, теперішня система земельних відносин — неефективна. Це легко довести, зіставивши ефективність городів громадян і колгоспного поля. Зламати старе — легко. То — не будувати. А ми за такий підхід, щоб із одної системи виросла, вибудувалася нова. Щоб обійшлося без катаклізмів, без втрат урожаю і соціальних втрат.

Вірю, що Україна здивує світ своїм реалізованим сільськогосподарським потенціалом.

У номер

● *Дніпропетровськ*

А чи не шкідливий страйк на шкідливому виробництві?

Робітники гірничо-металургійного заводу в Жовтих Водах Східного гірничо-збагачувального комбінату оголосили про намір розпочати з 1 серпня безстроковий страйк. Основні вимоги — підвищення заробітної плати та погашення заборгованості. За словами члена страйкому Володимира Кущa, середня зарплата на підприємстві з виробництва окису урану для АЕС становить 15 млн. крб. — приблизно стільки ж, як і в інших підрозділах комбінату. Тоді як середня тривалість життя працівників заводу — 52 роки. Робітники збираються не вийти на робочі місця, влаштувати пікетування держадміністрації міста, гарантуючи забезпечувати охорону стратегічного промислового об'єкта. Про страйк попереджено адміністрацію підприємства.

● *Сімферополь*

Усі дороги ведуть до Криму

У пік курортного сезону у Криму введено додаткові залізничні рейси. Щодоби прибувають до Сімферополя і відходять звідси 53 поїзди. Вперше здійснюється пряме сполучення з Житомиром, Черкасами, Черніговом. 4 поїзди щодня прямують до Києва. Власне, зараз зі столиці Автономної Республіки можна доїхати без пересадки до будь-якого обласного центру нашої держави.

Побільшало поїздів, що прямують до Москви та Санкт-Петербурга: відповідно 7 і 3. Впроваджене пряме сполучення з багатьма містами Російської Федерації. Є також рейси до Ташкента, Варшави, Риги.

Як повідомили нашому кореспондентові у Кримському відділку Придніпровської залізниці, за необхідності вводитимуть додаткові рейси.

● *Донецьк*

А шахтарі все гинуть

Двоє гірників шахти імені Орджонікідзе виробничого об'єднання «Макіїввугілля» загинули внаслідок обвалення покрівлі в одній із вуглевидобувних лав.

У той самий день сумна статистика поповнилася ще одним випадком: прямо під землею помер помічник начальника дільниці шахти імені 60-річчя Радянської України виробничого об'єднання «Донецьквугілля». Попередній діагноз — серцевий напад.

● *Херсон*

Хай завжди буде преса!

З удосконаленням системи територіального управління, зростанням ролі місцевої влади буде зростати і значення місцевої преси. Цю думку висловив на зустрічі з редакторами міських і районних газет виконувач обов'язків голови Херсонської облдержадміністрації Юрій Карасик.

Підтримуючи нові починання, піддаючи критиці тих, хто гальмує реформи, зазначив він, засоби масової інформації роблять спільну справу з органами влади, стимулюють позитивні процеси. Облдержадміністрація, за словами Юрія Карасика, допомагатиме вижити пресі, детально інформуватиме газетярів про заходи, спрямовані на поліпшення соціально-економічної ситуації в області.

Колектив об'єднання «Укрнафтопродукт» висловлює глибоке співчуття голові правління — президентові ЗАТ «Вінницянафтопродукт» Бряузову Володимиру Павловичу з приводу тяжкої втрати — смерті його матері

Ганни Іванівни.

Жнива-96

Рідна земля і в жмені мила

***На Рівненщині** завершився огляд культури землеробства. Увага зверталася на те, як готові колективні й фермерські господарства до збирання хліба. Вкотре відкрилася стара, як світ, істина: де роблять, де думають, там і результати хороші. А де плачуть і сподіваються на чужу допомогу, там і ситуація відповідна.*

Ось візьмемо Демидівський район, який створено нещодавно. Здавалося б, його керівництву складніше за інших зосереджуватися на виробництві, розв'язувати організаційні, фінансові та інші пекучі проблеми. Проте і в рослинництві, й у тваринництві тут непогані справи. Бо не дрімають.

Або в Дубровицькому районі — одному з північних, так званих піщаних. Дбаючи про кормову базу, селяни домагаються хороших надоїв молока, розширюють власне перероблення тваринницької продукції. Тутешній голова райдержадміністрації Василь Івановський тривалий час добре господарював, очолюючи один із колгоспів, тож глибоко розуміє проблеми, знає, як ходити біля скупої на віддачу поліської землі.

У Рівненському районі члени оглядової комісії, яку очолював заступник голови облдержадміністрації Григорій Бенедищук, звернули увагу на досвід КСП «Перемога», де головою правління Євген Воловиков. Характерно, що в цьому господарстві роблять ставку не на дорогі мінеральні добрива, а на дешеві органічні. Ось уже протягом трьох останніх років на вирощуванні зернових і технічних культур застосовують біогумус, забезпечуючи солідну прибавку врожаю. Технологію виробництва біогумусу в «Перемозі» запозичили господарства Бєлгородської області Російської Федерації.

До речі, в Рівненському районі, де головою райдержадміністрації Павло Сулковський, попри важкі економічні умови дуже помітне зростання обсягів виробництва, особливо сільськогосподарського, бо надзвичайно велику увагу приділяють тут підвищенню родючості землі. Приміром, у колись відсталому господарстві «Нове життя» кукурудза сягає двох метрів висоти, отже, бути врожаю. А поля гарні, бо забезпечено високу агротехніку, зокрема в господарствах «Світанок», «Нива», «Дружба». Цей район розраховує взяти на круг не менш як 35 центнерів збіжжя.

Сергій МЕЛЬНИЧУК.

Рівненська область.

На півдні Запорізької області в окремих господарствах уже завершилися жнива. Весняна і літня посуха, на жаль, не залишили надій на гарний урожай. Так, в КСП імені Калініна Акимівського району торік урожай ячменю був майже 40 центнерів з гектара. А цього року майже в півтора раза менше.

На знімках: *після звільнення поля проводиться його безвідвальний обробіток плоскорізами, тобто готується фундамент під майбутній врожай; помічник комбайнера Андрій Сергієнко і комбайнер Анатолій Іванович Коцюба (праворуч) оглядають жатку.*

Фото Бориса ДВОРНОГО. (Укрінформ).

І депутати вийшли в поле

Гострий дефіцит палива, особливо дизельного, який відчувають під час жнив більшість господарств Луганщини, зовсім обминув радгосп імені Щорса Лутигинського району. Радгосп своєчасно уклав договір з Луганським міськвиконкомом. Згідно з ним одержав паливо, за яке розрахується після жнив 250 тоннами зерна. Суттєвий момент: ціна палива вдвічі нижча за ту, яку пропонували фірми.

Допомогу радгоспу імені Щорса надають і депутати Луганської міськради. Нещодавно, наприклад, вони тут просапували кукурудзу.

У цілому ж по області жнива йдуть швидкими темпами, адже треба випередити 35-градусну спеку, яка осипає колоски. Урожайність озимої пшениці в середньому становить 19 центнерів зерна з гектара.

Анатолій КОБЕЛЬНЮК.

Луганська область.

МИ ЗАСІВАЄМ, А ВОГОНЬ ПОЖИРАЄ

(Початок на 1-й стор.)

Заступник начальника управління Олег Скобелєв повідомив, що 17 пожеж уже знищили майже 130 гектарів посівів. Найбільше потерпіли хлібні масиви Кіровоградської, Одеської, Харківської, Полтавської областей та Криму. Чому горить хліб? Причини банальні — необережне поводження хліборобів з вогнем, дитячі пустощі, несправні іскрогасники у збиральній техніці тощо.

Керівники господарств майже не контролюють дотримання пожежної безпеки в полі. А деякі, складається враження, просто докладають максимум зусиль, щоб пожежа виникла.

Тим часом пожежі з хлібних ланів перекинулися на ліси. Вже згоріло близько 6 тисяч гектарів лісу. З місця останньої пожежі — у Кремінському районі Луганської області — з оперативною інформацією поспів начальник Управління державної пожежної безпеки Борис Хижняк. Ось що він розповів:

— Такої масштабної пожежі не пам'ятаю. Суцільна вогняна стіна простяглася на 12 км. Горішнє полум'я захопило 3800 га соснового лісу. Швидкість поширення пожежі була така, що люди не встигали бігти поперед вогню. З вогнем боролися три дні. Чому так довго? З'ясувалося, що техніка, яку використовували, не призначена для лісових пожеж. Що казати, коли за два роки не придбали жодної пожежної машини! Ні 50 відсотків цих машин відпрацювали свій ресурс і ледве спроможні загасити пожежу. Хоча директор Прилуцького заводу «Пожмашина» Петро Дзюба каже, що агрегатів, виготовлених за сучасними технологіями, спецодягу можуть удосталь. Та їх купують здебільшого Росія і Білорусь. А від України, на жаль, замовлень не надходить. Чому? Тому, що на придбання належної техніки і обмундирування, згідно з урядовою програмою забезпечення пожежної безпеки, і досі жодної копійки не виділено.

Людмила ГРАЧ.

Кризова ситуація

Агов, владо, не мовчи!

***Влада** не відреагувала на протест торговців світлими нафтопродуктами і споживачів моторного палива («ГУ» за 13.07.96 р.). Бензин та дизпаливо, схоже, істотно подорожчають, а їх «джерела» на АЗС можуть пересохнути.*

Минулого понеділка більшість з-понад 60 фірм, що працюють на київському ринку світлих нафтопродуктів, протягом дня відпускали бензин лише автомобілям «швидкої допомоги» і пожежної охорони. Обурення серед «бензинових» комерсантів викликало рішення Київської податкової інспекції про віднесення реалізації моторного палива через АЗС (навіть за безготівковими розрахунками) до роздрібної торгівлі й обкладання цієї діяльності податком у розмірі 15 відсотків від вартості обсягу реалізації нафтопродуктів (звичайно, «заднім числом», тобто з 1 січня 1996 року), що суперечить чинному законодавству. Це призведе не лише до подорожчання палива, а й внаслідок масового банкрутства зруйнує ринок світлих нафтопродуктів, що вже склався і досить ефективно працює.

Фіскальні змагання влади, що більше переймається залученням коштів до так званого фонду розвитку паливно-енергетичного комплексу, ніж забезпеченням нормальної діяльності одного з важливих сегментів українського ринку нафтопродуктів, — то яскравий приклад осучасненого втілення досвіду горезвісного кравчика Охріма. Він так само майстерно обходився з відомою свитою, як і український уряд зі «свитою» вітчизняної економіки.

Якщо влада не вживе заходів, то розвиток подій передбачити неважко: більшість фірм збанкрутує, а ті, що виживуть, піднімуть ціни на бензин та солярку. Кількість працівників АЗС зменшиться, а відтак — і конкуренція між ними, що до останнього часу зростала і спричинила стабілізацію цін та й навіть деякого здешевлення палива. Зрештою, прогнозоване підвищення роздрібної вартості світлих нафтопродуктів на 15—20 відсотків призведе до чергового зростання цін на все інше, а рівень життя населення, зрозуміло, стане ще нижчим.

Київські комерсанти об'єдналися в асоціацію підприємств нафтопродуктозабезпечення і почали стукати в усі двері — у відповідні владні структури, спроможні розв'язати цю проблему. Однак результат поки що нульовий. Правда, депутати Верховної Ради нібито «під занавіс» роботи сесії розглянули це питання і вирішили зняти 15-відсотковий податок з ... 11 липня. Але ж рахунки виставлено з 15 грудня минулого року! Проте питання лише обговорювалося і поки не має сили закону. Народні депутати нині на канікулах, отже повернутися до його розгляду зможуть лише восени.

А тим часом руйнація діючої системи забезпечення нафтопродуктами триває і позначиться не лише на окремих громадянах-споживачах, а й призведе до проблем у роботі автотранспорту бюджетних структур. Крім того, додатковий податковий прес під час збирання врожаю призведе до подорожчання світлих нафтопродуктів, у результаті чого аграрники змушені будуть підняти ціну на продукцію сільського господарства. Ціновий удар буде завдано переважній більшості галузей економіки, адже жодна з них не обійдеться без енергоресурсів.

Агов, владо, не мовчи!

Ніна ВАСИЛЕНКО.

Зарубіжні інвестиції як дзеркало українських реформ?

***УКРАЇНСЬКА** економіка нині потребує 40 мільярдів доларів інвестицій. Проте досягти взаєморозуміння щодо суми (вперше її назвав керівник агентства з реконструкції та розвитку Роман Шпек на міжнародній конференції приватних інвесторів, а днями підтвердили експерти Світового банку під час традиційного "круглого" столу для журналістів) — замало. Без відповіді залишилося банальне питання: де взяти гроші?*

Як пояснив президент Української державної кредитно-інвестиційної компанії Борис Соболєв, найбільше — 220 мільйонів доларів надали США, 200 млн. — Німеччина, 170 млн. — Великобританія, а на четвертому місці за щедрістю — Кіпр. Усього країна отримала трохи більш як 900 мільйонів доларів.

За оцінкою керівника представництва Світового банку в Україні Едільберто Сегури, протягом нинішнього року обсяг прямих надходжень в Україну може збільшитися у 10 разів порівняно з попереднім. Також він повідомив, що у 1996-му Світовий банк має намір надати мільярдний кредит, у тому числі для проведення реформування фінансового сектора, у вигляді експортних гарантій тощо. Враховуючи, що на початку 1995 року обсяг капіталів становив 450 мільйонів доларів, то за умови десятиразового зростання їхній обсяг у кращому разі становитиме лише десяту частину від нагальної потреби. Проте навіть це — під чималим сумнівом. Адже досі рідко вдавалося досягти гармонії між прогнозом та здійсненням.

Майбутній потік інвестицій у нашу економіку залежатиме, насамперед, від законодавчих передумов у самій Україні. А вони, як зазначали «не для преси» канадські парламентарії, — не на висоті.

Так, має Канада технологію розроблення нафтових родовищ великої глибини і згодна поділитися досвідом з Україною. Освоївши її, наприклад, на Полтавщині, у західному регіоні, вдалося б частково розв'язати болючу енергетичну проблему. Але українське інвестиційне законодавство не надихає канадських нафтопереробників. І п'ятьом фірмам, які усе ж намагаються працювати, доводиться нелегко.

Логічний висновок: вдосконалити законодавство. До речі, така мета канадсько-українського проекту парламентського співробітництва та законодавчої освіти, що набрав чинності з минулого тижня, і, за словами заступника Палати громад Дейвида Кілгорі, «націлений на доповнення нової Конституції чіткими, ефективними та демократичними законами», у тому числі — й щодо реформування енергетичної галузі.

Вартість проекту — 4 мільйони доларів, з яких 2,2 мільйона буде внесено Канадською агенцією міжнародного розвитку, а решта — приватними особами, корпораціями та фундаціями. Канада має вже таку співпрацю з Росією, Угорщиною, Польщею, Литвою.

Проект розраховано на три роки. Певно, за цей час щось-таки вдасться зробити. Хоча насторожує такий факт: 10 липня на перше засідання керівного комітету проекту в Києві... не прийшов жоден український депутат або чиновник більш-менш високого рангу, у тому числі, з Держкомітету нафти, газу та нафтогазової переробної промисловості.

Інший факт має стосунок до кредиту на виробництво для України чеських трамваїв. 17,5 мільйона доларів на 3,5 року з урядовою гарантією пропонує новий Кабінет Вацлава Клауса. Цього вистачить на виробництво 88 нових трамваїв, 35 з яких отримає Київ, 22 — Дніпропетровщина, у тому числі, Дніпродзержинськ. Але справа не рушає з місця. Як пояснив представник фірми "Інекон-Прага" в Україні Павел Шафаржик, не вдається зібрати разом чиновників із Києва і представників місцевих адміністрацій з Одеси, Дніпропетровська, Дніпродзержинська. Хоча чеські трамваї в Україні відомі, вони надійні й недорогі, адже їх виготовлятиме спільне українсько-чеське підприємство "Татра-Юг", що в Дніпропетровську.

Звісно, кілька негативних прикладів інвестиційної погоди не зіпсують. Але біда в тому, що вони надто скидаються не на випадковість, а на тенденцію: що маємо — не цінуємо, а втративши, плачемо.

Людмила ФІСЮН.

Хроніка. Факти. Події

● *Київ*

Україна — за стабільність у Придністров'ї

Завершився двотижневий міжнародний семінар під егідою ОБСЄ, присвячений проблемі політичного врегулювання придністровського конфлікту. Ініціатори його проведення виступили Міністерство закордонних справ України та посольство Королівства Нідерланди в Україні.

● *Лондон*

Зусилля будуть результативні?

Прем'єр-міністр Великобританії Джон Мейджор заявив, що він «буде знову, знову і знову» докладати зусиль для досягнення міцного миру в Північній Ірландії. Голова уряду консерваторів виступив у телевізійній програмі Бі-Бі-Сі «Панорама» у зв'язку зі спалахом насильства в Ольстері.

● *Джакарта*

Одержали статус партнерів

Росії, Індії та Китаю надано статус повноправних партнерів Асоціації держав Південно-Східної Азії (АСЕАН) з діалогу. Це означає, що всі три держави залучаються до активного процесу розвитку економічного співробітництва і торгівлі з АСЕАН.

● *Братислава*

Соціалісти аналізують становище

За зачиненими дверима розпочалось у словацькій столиці засідання комітету Соцінтерну. На порядку денному – аналіз становища у країнах Східної й Центральної Європи, а також у колишній Югославії. У засіданні беруть участь понад 70 делегатів і гостей.

● *Тегусігальпа*

Чутки про переворот перебільшені

Прес-аташе Збройних сил Гондурасу полковник Маріол Давіла Віллануева зробив офіційну заяву, в якій спростовав чутки про державний переворот і змову проти президента країни. «Ми дійшли згоди з президентом і йдемо з ним єдиним шляхом», — наголосив він.

● *Сантьяго*

Вибори, як і сани, лаштують заздалегідь

Хоча минула лише третина терміну повноважень президента Чилі Едуардо Фрея, у партійних колах уже розпочалися дебати довкола президентських виборів 1999 року.

● *Москва*

Один глава — добре, а інший — краще

Борис Єльцин призначив главою адміністрації президента РФ Анатолія Чубайса, «головного приватизатора» країни. Віднині він також перший помічник Бориса Єльцина.

За повідомленнями кореспондентів «ГУ» та інформаційних агентств.

У центрі Зальцбурга (Австрія).
Фото Олександра КРЕМКА.

Про що говорять

Знову шпигунські пристрасті

***ПРОКУРАТУРА** Поморського військового округу Війська польського припинила слідство у справі полковника Славомира Гожкевича, не знайшовши в його діях складу злочину.*

Слідство вона була змушена розпочати за офіційним позовом однієї з правих партій, що прагнуть відомстити полковникові, який, сам будучи прокурором, наважився припинити за відсутністю доказів справу по звинуваченню у співробітництві з російською розвідкою експрем'єра Польщі Юзефа Олексі.

Польські праві партії пішли на цей крок після того, як внутрішнє службове розбирання не дало бажаних результатів. Головна військова прокуратура на вимогу «громадськості» свого часу ретельно перевіряла дії прокурора Гожкевича, військового юриста, якого тут називають найбільшим спеціалістом країни у справах про шпигунство, і також підтвердила обгрунтованість його рішення у «справі Олекси».

Проте політичні кола, які продовжують нагнітати в країні атмосферу «полювання за російськими шпигунами», не збираються відмовлятися від своїх намірів. Головний ініціатор «шпигунських пристрастей», що вже протягом півроку стрясають країну, екс-президент Польщі Лех Валенса заявив, що рішення прокуратури — це «скандал і з цією справою треба розібратися».

Непосидючий політик із трьома дипломами

***У ДИТИНСТВІ** він був неслухняною дитиною. Більшу частину часу віддавав відпочинкові, захоплюючись то кінним спортом, то... пілотуванням літака. В юності до списку захоплень додалося мисливство.*

Але в житті кожної людини настає момент, коли дурника строїти стає нудно. Саме це сталося з нашим героєм. Він попрямував до Парижа і за три роки одержав три дипломи і докторську ступінь з міжнародного права. Читачі навряд чи здогадалися, що йдеться про Генерального секретаря ООН Бутроса Бутроса Галі.

Останнім часом про цього кадрового дипломата з більш як 40-річним стажем заговорили всі засоби масової інформації. Річ у тім, що незабаром почнеться виборча кампанія на пост голови Організації Об'єднаних Націй. Судячи з усього, Бутрос Галі спробує залишити за собою це крісло.

А що ми взагалі знаємо про цю людину? Галі народився у сім'ї єгипетського аристократа-християнина. Закінчив у Каїрі університет і 1946 року поїхав учитися до Парижа. По закінченні навчання повернувся на батьківщину, де зробив блискучу кар'єру, досягнувши всіх можливих у Єгипті вершин. 1977 року він став міністром закордонних справ, а через дванадцять років — віце-прем'єр-міністром АРЄ із зовнішніх зв'язків. Саме йому належить ідея постійного діалогу «Африка—Латинська Америка» і провідна роль в організації іншого діалогу «Араби—Європа». І навіть у тому, що тривалі переговори Єгипту з Ізраїлем закінчилися мирною угодою, теж є заслуга Бутроса Галі. Тому звістка про обрання цього політика на пост голови ООН у Єгипті сприйняли з неприхованою радістю.

Може, хтось подумав, що, захопившися політикою, Галі забув про свої три дипломи? Звичайно, ні. Він викладав у Каїрському і Колумбійському (США) університетах, у Сорбонні. Написав безліч праць, присвячених країнам, що розвиваються. Він створив Центр стратегічних досліджень «Аль-Ахрам» — єгипетський аналог Інституту Геллапа. За його ініціативою створено факультет економічних і політичних наук при університеті в Каїрі. Іншими словами, заслуги Бутроса Галі перед батьківщиною — безцінні. А перед світовим співтовариством?

Останнім часом Бутросу Галі велося не солодко. Які тільки звинувачення не сипалися на його голову. І в тому, що ООН давно не має серйозного впливу на міжнародну політику, і в тому, що під керівництвом Галі організація перетворилася у найбільшого у світі банкрута (торік у бюджеті ООН утворилася дірка в 2,95 мільярда доларів). Деякі політики навіть вважають, що Бутрос Галі не має всіх необхідних фаховому дипломатові якостей. Щодо останнього, то можна посперечатися. А ось у тому, що резолюції ООН стали не обов'язкові для виконання, частка правди є. Тільки навряд чи з вини лише Бутроса Галі. Просто останнім часом багато країн дійшли висновку, що регіональне співробітництво ефективніше, тож виникло безліч нових міжнародних спілок.

У будь-якому разі Бутрос Галі скоро буде змушений доводити свою правоту і вести передвиборну кампанію по цілому світові. І тут, справді, знадобляться і навички дипломата, і передбачливість стратега.

Наталя ФІЛІПЧУК.
(За матеріалами зарубіжної преси).

Вітчизняний стиль

ПЕРЕМЕЛЕТЬСЯ — БОРОШНО БУДЕ

ЦЕХИ АТ «Могилів-Подільський машинобудівний завод» працюють нині зазвичай у дві або й три зміни. Іноді навіть у вихідні. Дуже багато замовлень. В основному з Росії та Казахстану. Чекають на продукцію могилівців і в Середній Азії, Закавказзі, Прибалтиці. Втім,— каже генеральний директор АТ Всеволод Морозовський, — на терені колишнього Союзу, мабуть, немає підприємства борошномельної промисловості, де не використовували б наші вальцьові верстати для переробляння зерна. — Немалий попит мав ще один вид продукції могилівців — ковшово-шнекові навантажувачі зерна. Та все ж не ці вироби тримають на плаву підприємство.

Усе нове — забуте старе

З цим міні-млином на заводі — ціла історія. Щоб придбати його, споживач змушений... записуватись у чергу (спеціально для цього на прохідній заведено журнал). Донедавна чекати доводилося дуже довго — місяців п'ять-шість. Після того, як обсяги виробництва зросли удвоє, «хвіст» черги став значно коротший: замовлення можна отримати протягом місяця. Це нині так. А коли з'явилися креслення нового виробу, автора привселюдно висміяли. Щоправда, було це давно.

На початку 60-х на завод прийшов молодий інженер. Учорашній випускник політеху мав неспокійну вдачу і... «торбу ідей». Найбільше допікав ними головного конструктора. Той, щоб якось відчепитися від молодого винахідника, запропонував:«Якщо ти такий мудрий, матеріалізуй хоч одну зі своїх пропозицій. А тоді ще й додав: «Тільки не думай, що цим самим я звільняю тебе від виконання прямих обов'язків. Час шукай поза роботою...»

Про конструювання міні-млина потужністю шість тонн борошна, запропонованого згодом молодим інженером, не могло бути й мови. Не кажучи вже про виробництво на конвеєрі. «Завод виготовляє таку потужну техніку, в країні такий розмах, а ти зі своїм млинком. Не соромся...» Такий був вердикт технічної ради. Всі одностайно дійшли згоди. Мовчав тільки головний конструктор. Через деякий час потому він підійшов і сказав: «Давай креслення, я домовився на сусідньому підприємстві, там спробують поставити на ноги твого млинка».

Коли ми розповіли цю історію В. Морозовському, він лиш усміхнувся — ніби в молодість озирнувся. Йшлося ж бо про нього. Відтоді Всеволод Віталійович працював на різних посадах: начальником цеху, головним інженером. Колектив очолив у непростий час, саме тоді, коли «Союз нерушимий» почав давати тріщину. До чого тут Союз? Уся річ у тому, що підприємство було «зав'язане» на інтеграції. Порушення зв'язків не минуло безслідно: зменшилися обсяги виробництва. Треба було шукати вихід.

Креслення свого першого технічного витвору Морозовський зберігав удома. Перш ніж поставити його на конвеєр, спеціалісти довго вивчали попит. Прогноз подавав надію: кожне друге господарство хотіло би мати у своєму розпорядженні такого млина. Можна приступати до роботи, та ось прикрість: не всі креслення збереглися. Морозовський вирішив під'їхати в Бар, сусідній райцентр, на машзаводі якого було виготовлено єдиний зразок його млина. Вісімнадцять років мололи на ньому борошно в одному з господарств. Можливо, і надалі млин приносив би користь людям, але ніде було взяти запчастини. На щастя, вузли й агрегати, що їх бракували у кресленнях, збереглися. Їх зняли й перенесли на ватман.

Близько двох тисяч міні-млинів уже передали споживачам машинобудівники, а замовлень, хоч як дивно, не меншає. Спочатку їх в основному поставляли для своєї держави. Тепер більш як 60 відсотків йде на експорт.

Що за обід без мамалиги?

Нині на підприємстві триває випробування нової модифікації міні-млина. Нам показували новинку. Вона має лиш одну відмінність — вихід борошна вищого гатунку збільшується у півтора раза. Запроваджено в серійне виробництво ще один вид малогабаритної техніки — прес для виробництва макаронів. Цей невеликий за розмірами агрегат не був би зайвий на будь-якому підприємстві громадського харчування. На хлібозаводах — і поготів. 24 кілограми макаронів протягом години, чи не додаткова копійка?

Уміють заводські спеціалісти все-таки тримати носа за вітром. У Придністров'ї (Могилів-Подільський на кордоні з Молдовою) віддавна полюбляють мамалигу. Без неї, кажуть декотрі, й обід не обід. Та де взяти кукурудзяного борошна? Та ще й не простого, а вищого гатунку. Жодне з борошномельних підприємств, і не лише в нас, а й на правому, молдовському березі, не виготовляє його. Лише півроку працювала творча бригада, і дослідний зразок агрегата для переробляння зерна кукурудзи на борошно з'явився на заводі. Його ще не встигли запустити в серійне виробництво, а сусіди з Молдови вже замовили цілу партію таких агрегатів. Нічого дивного, мамалига в них, як відомо, — національна страва.

Крім усього згадану новинку комплектують додатковим набором пристроїв: для переробляння зерна гороху, ячменю, інших злакових культур. Генеральний директор по секрету повідав про ще один задум. Прибалти й білоруси, казав Всеволод Віталійович, виявляють значний інтерес до техніки, що здатна переробляти зерно жита. Наші фахівці уже працюють над її створенням. Ось така міні-техніка дає до заводської каси 340-360 мільярдів крб. щомісяця.

«Запозичили» на очах у міністерства

Недавно машинобудівників обікрали. Безцеремонно, інакше й не сказати. З Івано-Франківська, з аналогічного підприємства, навідався заступник головного конструктора. І не сам. Як мовиться, з групою підтримки. Нічого конкретного про мету свого візиту непрохані гості не говорили. Ходили по цехах, розглядали, розпитували. Розмова була схожа на розмову партнерів лише доти, доки гості нищечком не вирішили заволодіти кресленнями згаданого вище міні-млина. Тоді їм тактовно показали на двері й побажали щасливої дороги.

Проте на цьому неприємний інцидент не вичерпався. Через одне зі своїх господарств іванофранківці таки придбали той агрегат. Розібрали його на запчастини, а далі вже, як кажуть, справа техніки. Тепер могилівці дізнаються: їхні млини, з'являсовується, вже виготовляють в Івано-Франківську.

В. Морозовський каже:«Чого-чого, а такого від колег ми не чекали!» Дивує генерального директора позиція Мінмашпрому, під дахом якого перебувають обидва підприємства. Про факт технічних крадіжок там знають давно, а вдають, ніби нічого особливого не сталося. Могилівцям не залишається нічого іншого,як звернутися до суду».

Віктор СКРИПНИК, Михайло ВАСИЛАШКО.
Могилів-Подільський Вінницької області.

ЧАЙ ПИЛИ, ЧАШКИ БИЛИ, ПРО ПОРЦЕЛЯНУ ГОВОРИЛИ

КУДИ подівся вітчизняний гарний посуд, той самий, який, випустивши незумисно з рук, ахнеш і застигнеш над друзками, як над втраченою реліквією?

Знавці можуть підказати кілька адрес, де справді можна купити сервіз українських майстрів, що не поступається за якістю перед німецьким чи китайським. Але переважно на поличках крамниць — грубої форми і примітивного розмальовання чашки, блюдця, тарелі. Зусібіч їх стискає строкатий імпортний склопластик. Дешевий і практичний, він прокладає шлях більш дорогим привізним порцеляні та фаянсу. І це в країні, де власної керамічної сировини бери—не хочу.

Та біда в тому, що довгі роки поняття «бери—не хочу» сприймали буквально. Саме про це, як про справжню причину зупинки багатьох фарфоро-фаянсових підприємств, довелося мені дізнатися у Державній комісії із запасів корисних копалин при Держкомгеології України. Голова комісії Віталій Ловинюков розповів про цікавий досвід Довбиського і Полонського фарфорових заводів, які зуміли разом з геологами знайти вихід із скрутної ситуації. А була вона така.

Уславлені фарфоро-фаянсові підприємства Житомирщини і Хмельниччини було споруджено ще до революції, і вони працювали на місцевій сировині аж до 50-60-х років. Затим у зв'язку з створенням загальносоюзних джерел сировини великої потужності багатопланового використання найближчі до заводів родовища було просто списано з балансу країни як такі, що не мають промислової цінності. А «ціну» поставки, приміром, польового шпату з Кольського півострова до України, ніхто не підраховував. Навіщо, коли «все вокруг народное, все вокруг ничье»?

Прозріли лише тоді, коли вже в суверенній Україні підрахували в кілометро-карбованцях відстань між заводами та їхніми сировинними придатками. Суми виявилися фантастичні! До півтора мільйона щодобово втрачали заводи лише на перевезеннях. Звичайно, витрати ці потрібно було компенсувати. Чим? Вартістю виробів. А це геть виключало можливість їх продажу на внутрішньому ринку. Склади затоварювалися дорогим вітчизняним посудом. Про те, щоб вивозити його за кордон, годі було й мріяти. Туди можна було відправити лише високоякісні порцеляну та фаянс. А у нас виходило так: високі сорти каоліну (білої глини) розвідали і розробляють на сході країни, кращі заводи сконцентровано на заході, а польовошпатову сировину (для поливу порцеляни) в Україні зовсім не розвідували і не розробляли.

Ситуація, як кажуть шахісти, склалася патова. Не підставляючи під удар своє виробництво, неможливо рухатися далі. Наші каоліни готові були закуповувати іноземці. Але вони із задоволенням насичували б ринок відповідною продукцією. Що при цьому залишається тим самим Полонському, Довбиському та іншим заводам. Світла пам'ять — не більше того.

От заводчанам і згадалося «небажання», чи точніше неможливість, брати своєчасно те, чого хотілося, — сировину з найближчого кар'єру. Але сьогодні відкрити для розробки той чи інший кар'єр без спеціальної ліцензії не можна. А її не отримаєш без оцінки запасів сировини у Держкомісії з запасів корисних копалин.

Через відсутність коштів геологам не вдалося провести повний комплекс геологорозвідувальних робіт, отож на апробацію держекспертизи Довбиський і Полонський фарфорові заводи представили дані щодо Шаберівського родовища, які є у державному геологічному підприємстві «Північукргеологія», Новаківській дільниці Майдан-Вільського родовища первинних каолінів і Грузловецькому родовищі пегматитів. Прохання було єдине: врахувати складність моменту і допомогти виробничникам у забезпеченні місцевою сировиною.

До честі експертів Держкомісії із запасів корисних копалин, ті неформально поставилися до того, що відбувається, і разом з геологами, працівниками фарфорових заводів практично без додаткових витрат змогли зібрати потрібний матеріал для попередньої геолого-промислової оцінки і отримання ліцензії на право дослідно-промислового видобування.

Що це дало? За повідомленням асоціації «Укрфарфор», використання Довбиським фарфоровим заводом місцевого первинного каоліну з Шаберівського родовища замість каоліну родовищ Дубровського (Хмельницької області) і Просянівського (Дніпропетровської області), а також грузловецького пегматиту замість чупинського пегматиту з Карелії дало річний економічний ефект у 12,3 млрд. крб., на Полонському заводі — 6,9 млрд. крб. Уперше за багато місяців вдалося підвищити зарплату робітникам, з'явилася можливість розвивати виробництво і далі вивчати родовища.

У Віталія Івановича Ловинюкова цікавлюся, чи великі запаси місцевої сировини і чи варта справа заходу? Варта, і запаси справді великі, особливо — перспективні, їх вистачить усім довколишнім заводам на десятки років уперед. Отож корпорація «Укрфарфор» і два вже названі заводи запрошують зацікавлені підприємства брати часткову участь у дорозвідці і раціональному використанні родовищ.

Так що ситуація з українськими порцеляною та фаянсом якоюсь мірою зіграла на руку старій і вірній традиції, прискоривши перехід у каоліновій промисловості від розробки надвеликих родовищ до освоєння дрібних, розташованих поряд із заводами. Що і потрібно було довести ще років сорок-п'ятдесят тому.

Людмила МЕНЖУЛІНА

У постійних комітетах

...І часто про людину забуваємо

Т*АК УЖЕ СКЛАЛОСЯ в процесі роботи постійного Комітету з питань соціальної політики, що всі проблеми, які лягають на стіл законотворців, тут умовно поділили на три категорії: важливі, болючі й нагальні. Правда, трапляються такі, що із жодної категорії їх не викреслиш. Як, скажімо, невиплати заробітної плати.*

—І все ж таки сьогодні ми виразно бачимо чотири пріоритетних напрями соціальної політики в нашій державі, — наголосив голова комітету Юрій Буздуган. —Насамперед — це забезпечення соціальної стабільності. Бо без стабільності ані реформи не підуть, ані демократії не буде, ані держава не втримається. Другий пріоритет — це стабілізація споживчого ринку та ринку робочої сили. Третій — соціальне забезпечення населення. Тобто пенсії, медичне страхування, допомога безробітним і т. п. І, нарешті, четвертий пріоритет — довгострокова регіональна політика. Розбудова соціально-культурної інфраструктури, спортивне, житлове будівництво. Правда, цим напрямом ми майже не займаємося — над їх вирішенням працюють інші комітети парламенту. Скажімо, Комітет з питань молодіжної політики і спорту.

Отже, соціальна стабільність у державі. Як її забезпечити? Є два підходи. Перший — силовий, узятий з арсеналу тоталітарної держави. Присутність цієї методи тою чи іншою мірою відчувають у кожній державі, навіть — у найдемократичнішій. Інша річ, що там не роблять на неї головну ставку, бо врешті-решт вона зазнає краху. І це ми недавно відчули на собі, коли розпався «незламний Союз» — ніякі силові методи вже не могли його реанімувати.

Але є інший шлях — соціального партнерства. Коли профспілки, які відстоюють інтереси найманих працівників, сідають за стіл переговорів із представниками об'єднань роботодавців, щоби дійти згоди з тих чи інших проблем.

—Якраз над розробкою системи соціального партнерства і працює тепер наш комітет, — продовжує Ю. Буздуган. — Звісно, з допомогою фахівців у цій важливій справі, цілої групи консультантів. Уже є проект закону про соціальне партнерство. І якби не робота над Конституцією, ми напевне уже б його розглянули на пленарному засіданні Верховної Ради.

А загалом, за словами Юрія Олексійовича, треба прийняти цілий законодавчий пакет із восьми законів. Два закони — «Про колективні договори» і «Про вирішення індивідуальних трудових спорів» — уже розглянули. Ще три, як кажуть, на підході до сесійного залу — це вже згаданий проект закону «Про соціальне партнерство», а також «Про профспілки» і «Про вирішення колективних трудових спорів». До речі, останній проект перейшов нинішнім законодавцям у «спадок» ще від Верховної Ради попереднього скликання.

А до підготовки двох проектів законів з того ж пакета — про об'єднання роботодавців і про наглядові ради — треба тільки приступати.

Не менш гострими є проблеми сучасного споживчого ринку і ринку робочої сили, якими в нашій державі поки що серйозно ніхто не займається.

—А то ж стосується майже кожного, — каже Ю. Буздуган. — Ви погляньте, своїм майновим сертифікатом скористався далеко не кожний. І, очевидно, не дуже тим переймається. А ось розмір зарплати, її купівельна спроможність — це болить кожному.

Юрій Олексійович виділяє кілька глобальних проблем на ринку праці, які сьогодні потребують першочергової уваги.

Перша — це рівень безробіття. Офіційно він начебто у нас невеликий — лише 0,4 відсотка. Але реальний рівень безробіття, на думку голови Комітету з питань соціальної політики, вищий, значно вищий і сягнув сьогодні 26 відсотків.

Звідки взята така цифра?

—Ми мали п'ять років тому 20,5 мільйона робочих місць, — пояснює Юрій Олексійович. — Сьогодні лише 15 мільйонів. Тобто 5,5 мільйона наших співвітчизників опинилися без роботи. Ні, багато з них чимось займаються: їздять «човниками» в Польщу або Туреччину, продають цигарки біля станцій метро, будують «новим росіянам» дачі у Підмосков'ї... Але то робота від випадку до випадку — як уже пощастить. Мало того, «протягнутий» недавно через Верховну Раду проект про оподаткування двомастами доларами щомісяця всіх тих дрібних продавців неодмінно приведе мільйони людей до служби зайнятості. До тої самої, яка з такими потугами, з великим скрипом створена і нічим не гірша від західних моделей, та ось уже протягом трьох місяців не може допомогти безробітним, бо не надходять гроші з державного бюджету. Та й самі працівники служби сидять без зарплати.

Друга проблема полягає в тому, що порушено баланс споживання. Тільки таким чином можна пояснити парадоксальну ситуацію: спад виробництва величезний, а продукція осідає на складах, немає збуту. Скажімо, якщо раніше Україна виробляла щорічно по 68 кілограмів м'яса на людину і його бракувало, то сьогодні майже наполовину менше — і купуй на кожному кроці. Бо ще більше впала заробітна плата. Якщо п'ять років тому за офіційними даними вона становила 58 відсотків внутрішнього валового продукту, то тепер — 31 відсоток. А міжнародні організації праці називають значно меншу цифру — близько 10 відсотків.

Як розв'язати цю проблему? Підняти питому вагу заробітної плати. Та для цього треба міняти економічну політику, зокрема, виходити на політику балансу. Але то вже трохи інша ідеологія ринкових реформ. Це кейнсіанство, від прізвища автора цієї економічної теорії — Джона Мейнарда Кейнса. Власне, США вийшли з великої депресії у 30-х роках, поклавши в основу своєї економіки наукові погляди цього відомого англійського вченого.

Ще одна проблема — необхідно створити систему соціального страхування, соціального забезпечення. І з цього приводу готуємо великий закон. До речі, місяць два-три тому відбулися парламентські слухання з проекту закону «Основи законодавства про соціальне страхування». Розробило цей проект Мінпраці разом з німецькими експертами.

—У цілому я дуже позитивно оцінюю цей проект, — говорить Ю. Буздуган. — Але... У проекті закладено кілька нюансів, які усе ставлять з ніг на голову. А точніше — основний акцент зроблено на обов'язкове страхування. Державне взагалі не передбачене. То хто ж, скажімо, платитиме пенсії інвалідам?

Або взяти таке: який механізм функціонування цих фондів? Зрозуміло, це будуть незалежні фінансові системи. Але яким чином вони зберігатимуть гроші? Про це також не сказано у проекті закону.

Окрім нього треба прийняти ще чотири закони з кожного фонду соціального страхування: пенсійного, медичного страхування, соціального і з допомоги безробітним.

—Як на мене, то потрібен ще один вид страхування, — говорить голова постійного комітету. — Скажімо, людина потерпіла на підприємстві, яке закривається (а їх дедалі більше). Хто їй виплачуватиме допомогу? Отже, потрібен спеціальний фонд, куди вноситимуть свою частку всі підприємства, де трапляються чи можуть трапитися нещасні випадки.

І я буду відстоювати такий варіант.

Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ.

Банк — добре. А бібліотека — ще краще

У ***ЧЕРВНІ 1986 РОКУ була прийнята постанова ЦК Компартії України і Ради Міністрів Української РСР «Про заходи з подальшого комплексного економічного та соціального розвитку м. Києва». Серед інших заходів у цьому документі передбачалося будівництво нового приміщення Державної бібліотеки для юнацтва. В тому ж році виконком Київради виділив майданчик для майбутнього бібліотечного палацу (проект очолив один з провідних архітекторів України І. Шпара).***

Довгождана, вимріяна будова. Близько тридцяти тисяч читачів на рік обслуговує ця наймолодша з великих бібліотек України: студентів практично всіх київських вузів, технікумів, учнів шкіл, ПТУ. Кожному треба допомогти зорієнтуватися в сучасних інформаційних потоках, знайти необхідні джерела для навчання. А ще, може, вирішити якісь особисті проблеми — складнощі у спілкуванні з дорослими і ровесниками, болісні намагання підлітка увійти в світ дорослих людей, здолати прикрі недоскональості власного характеру. Для цього в бібліотеці працює психолог. Для створення хоча б яких-небудь умов йому звільняє на години прийому свій кабінет заступник директора. Бо ж іншого місця в цьому типовому «магазинному» приміщенні на першому поверсі, що його займає бібліотека нині, не знайти. І так в усьому. Як зібрати молодіжний гурт для дискусії, літературного вечора, обговорення нової книжки, коли немає глядачевої зали? Як обслуговувати читачів у трьох точках великого міста, коли всі книгосховища заповнені вщерть, і значна частина фонду зв'язана в пачки замість того, щоб стояти на полицях, яких не вистачає? Як зберігати цінні і дорогі одиниці фонду у підвалі, де сирість, холод і каналізаційні відводи, які нерідко прориваються? Як, зрештою, працювати бібліографам-консультантам без приміщення для довідкового фонду, та й ще на постійному протязі?

Всі ці проблеми розв'язує спорудження нового приміщення. Але не тільки ці.

В останні роки все більш владно стукає у бібліотечні двері сучасна інформаційна технологія. Іноземні спеціалісти-консультанти вражають бібліотекарів України повідомленням, що відставання США від Радянського Союзу у запуску перших космічних апаратів привело в Америці не тільки до освітніх реформ, а й до бурхливого розвитку бібліотечно-інформаційної галузі, її тотальної комп'ютеризації. Уже тепер можна сказати, що основні несекретні інформаційні ресурси світу поєднані інформаційними мережами і стали доступними для будь-якого пересічного громадянина Америки та Західної Європи. Як же соромно повинно бути нам, космічним першопрохідцям, за бібліотечну технологію на рівні 18 століття, за зневагу до бібліотек і бібліотечної професії, за те, що наші співгромадяни не користуються правами людини на доступ до джерел інформації і культури, що є органічними для всього цивілізованого світу!

Запровадити в повному обсязі сучасну бібліотечну технологію, розробити модель сучасної української книгозбірні, створити творчий полігон залучення молоді до світового інформаційного багатства можна лише у спеціально спроектованому бібліотечному приміщенні. Саме для цього звівся будинок на вулиці Горького, 127, де на щиті будови значиться: «Державна бібліотека України для юнацтва». «Коробка» вже готова. Будівельно-монтажні роботи виконано на 54 відсотки.

Той, хто стежить за пресою, мабуть, знає останній перебіг подій: у 1996 році досить кволенькe фінансування будівництва припинилося зовсім, а в березні розпорядженням Кабінету міністрів узагалі вирішено новобудову, завуальовано названу «адміністративною», передати «Укрексімбанкові». Єдиний шанс для Києва отримати справді сучасне бібліотечне приміщення, інформаційний і культпросвітницький центр для молоді втрачено. Цей акт викликав бурхливий протест творчої інтелігенції, громадськості України, здобув відповідну негативну оцінку у засобах масової інформації. Такі відгуки і протести привернули увагу Президента України Л. Кучми, який доручив урядові переглянути своє попереднє рішення.

Бібліотечні працівники, громадськість України терпляче, але й і з певною тривогою чекають результатів цього розгляду в Кабінеті міністрів України. Бо ж знають, що вихід українського народу у світовий інформаційний простір є необхідною передумовою демократизації нашого суспільства і його економічного розвитку. І це важить не менше, ніж комфортне розміщення могутнього і впливового банку.

Прошу вважати цю статтю депутатським запитом до Прем'єр-міністра України Павла Івановича Лазаренка.

Володимир ЧЕРЕПКОВ, народний депутат, заступник голови Комітету з питань молоді, спорту і туризму, член Контрольної комісії Верховної Ради з питань приватизації.

Конституцію довести до кожного

Прийняття нової Конституції суверенної демократичної держави дасть можливість найближчим часом завершити розробку та затвердити найважливіші кодифікаційні законодавчі акти, які мають забезпечити справжній захист прав людини, здійснення ринкових реформ, сприяти подоланню злочинності, моральному оздоровленню суспільства.

Саме у зв'язку з прийняттям нової Конституції України президія Академії правових наук України 4 липня цього року прийняла рішення звернутися до юристів-професіоналів, які відіграють провідну роль у формуванні суспільної думки.

У зверненні президія Академії правових наук України закликає правників України «...докласти зусиль до роз'яснення основних положень Конституції, доведення їх до свідомості кожного громадянина України.

Ми сподіваємося, що правова культура і професійний досвід українських правників, їх активна особиста участь у запровадженні в життя нової Конституції мають стати важливим чинником у подоланні політичних протистоянь, досягненні злагоди у суспільстві.

Впевнені, що, об'єднавши зусилля всіх юристів-професіоналів, можна зробити істотний внесок у встановлення такого правового режиму, який відповідав би сподіванням справжньої демократії».

Армія

ПЕРШИЙ ПУСК НЕ НАНІВЕЦЬ

На Державному авіаційному полігоні у Криму в рамках планової бойової підготовки проведено експериментальне тактичне навчання групи частин та підрозділів зенітно-ракетних та радіотехнічних військ Сил протиповітряної оборони (ППО) України.

Таке навчання відбулося на території нашої держави вперше. Досі польові стрільби влаштовували на полігонах Казахстану та Росії. Однак після 1992 року Росія відмовила в пальному, непомірно зросли фінансові затрати, тож навчань не було зовсім. Протягом останніх років прагнули знайти придатне місце в Україні. Ось і зупинилися на Державному авіаційному науково-дослідному центрі.

Під керівництвом заступника міністра оборони України, командувача Сил ППО України генерал-лейтенанта Олександра Стеценка вперше відбулися пуски трьох зенітно-ракетних комплексів С-300 та С-125 над акваторією Чорного моря. На висоту 800 м запустили дві мішені. Бойова обслуга радіотехнічними засобами чітко супроводжувала ракети, які за завданням навчання знищили цілі. Як зазначив О. Стеценко, озброєння та радіолокаційні станції виготовлено на заводах України. У ході операцій ракети засвідчили дуже високі бойові характеристики: швидкість — 900 км/год, дальність польоту — 75 км. І що не менш важливо: твердопаливні ракети екологічно не шкідливі, кожна з них має самоліквідатор — гарант безпеки.

За словами командувача, аналог української системи С-300 — американський комплекс «Патріот». Нині обидві сторони паралельно модернізують озброєння. Висока ефективність нової системи ППО України дасть змогу сміливо стверджувати, що їй немає аналогів у світі. Однак за умови, що особовий склад буде підготовлено на найвищому рівні.

Під час тактичних навчань озброєння й техніка працювали стабільно, особовий склад — злагоджено. На думку командування ППО, за результатами польових стрільб на цьому місці доцільно розгорнути Державний полігон сил ППО. Його можна використовувати для бойової підготовки військ, пусків зенітно-ракетних систем різної дальності та в інтересах інших видів Збройних Сил України. Козирів два: підвищення боєготовності української армії та значна економія державних коштів.

—Успішному виконанню бойового завдання сприяла, як уже зазначалося, відмінна вишкола воїнів. Либонь, і високі фізичні кондиції відіграли важливу роль? — запитуємо генерал-лейтенанта Олександра Стеценка, до речі, майстра спорту з баскетболу та гандболу, кандидата в майстри з легкої атлетики, розрядника з багатьох видів спорту.

—Безперечно. Зброя, знаєте, в нас колективна. Робота з нею потребує від особового складу неабиякої витривалості, рухливості, швидкості, кмітливості. Саме ці якості розвивати допомагають заняття спортом. Він у наших частинах та підрозділах у великій пошані. До речі, було здійснено інспекцію міністерства оборони перевірку фізпідготовки і спортивної роботи у Силах ППО за перше півріччя. Виставлено найвищий бал. Ми проводимо цілу низку змагань з багатьох видів спорту, від турнірів у ротах і до першостей Сил ППО. Наші спортсмени ведуть перед і в найбільших змаганнях Збройних Сил України.

—У спортивних колах країни добре відомі досягнення воїнів Сил ППО. Але ми знаємо про ваших представників, які досягли найвищих вершин у спорті. Кілька слів про ваших лідерів.

—Дехто інколи запитує: а навіщо вам розвивати великий спорт? Не вагаючись відповідаю: хокеїсти «Сокола», серед яких є наші воїни, відомі всій країні атлети з інших видів спорту, які здобувають славу Україні на аренах світу, є чудовим прикладом для наших солдатів та офіцерів. Як приємно було, коли торік на Перших всесвітніх спортивних іграх військовослужбовців в Італії помітно виступила команда України. І представники Сил ППО не пасли задніх. З тридцяти медалей, здобутих українцями, дванадцять — на рахунку наших воїнів. Особливо блискуче виступив прапорщик Михайло Чернов, який став чемпіоном у змаганнях борців вільного стилю. Таке ж досягнення й у легкоатлетки, прапорщика Валентини Зінченко. А ще ми поклали до спільної скарбнички сім срібних і три бронзові нагороди.

—Нині вся планета живе очікуванням старту чергової літньої Олімпіади, на якій Україна вперше виступатиме самостійною командою. То, може, й до Атланти делегуєте своїх представників?

—Так. Можу навіть усіх назвати поіменно: важкоатлет Олексій Хижняк, представники вітрильного спорту Ігор Матвієнко та Євген Браславець, веслувальниця Світлана Мазій, велосипедисти Олександр Феденко, Богдан Бондарєв, Андрій Чміль та Володимир Пульников, представники греко-римської боротьби Георгій Солдадзе та В'ячеслав Олійник, легкоатлети Роман Вірастюк, Валентина Федюшина, Андрій Скварук, Віта Стьопіна, плавці Юрій Власов, Сергій Сергеєв, лучниця Наталя Білуха, дзюдоїстка Тетяна Бєляєва...

—Робимо все можливе і для підвищення боєздатності підрозділів, — додає до сказаного начальник з фізпідготовки Сил ППО України, полковник Павло Панченко. — Вправні, дужі, витривалі, добре вишколені солдати — запорука нашого з вами спокою.

Юліана ШЕВЧУК, Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

На знімку: генерал-лейтенант Олександр Стеценко.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Одеса – мама і зона для ВІЛ-інфікованих?

***Д**О ПРИМОРСЬКОГО райвиконкому Одеси звернувся колектив працівників виправного закладу ЮГ 311/14 з проханням не допустити розміщення на їх території спеціалізованої колонії, де утримуватимуться ВІЛ-інфіковані злочинці з усієї України. Дещо раніше з метою обрання постійного місця відбування покарання ВІЛ-інфікованими засудженими, заклад відвідала бригада МВС України, яка визнала його для цього цілком придатним. Тим більше, що дві третини від загальної кількості ВІЛ-інфікованих в Україні мешкають в Одесі.*

Коли скликані з цього приводу збори працівників виправного закладу висловили своє обурення, їм заявили, що все вже узгоджено з міською владою й вирішено на урядовому рівні.

З'ясувалося, однак, що нічого ще не погоджено і не вирішено. Бо саме після цих відвідин вдарили на сполох голова Одеської міськради Едуард Гурвіц та голова Приморського райвиконкому Віктор Прокопчук. В офіційних листах до вищих інстанцій вони прагнуть довести, що розміщувати спецколонію для ВІЛ-інфікованих злочинців тут вкрай небажано. Мотиви такі: облюбоване під нього місце розташоване, практично, в центрі міста. Поруч — житловий масив, курортна зона, залізничний вокзал і «Привоз». Каналізація закладу 702 311/14 не має на виході очисних споруд. Все це загрожує поширенням небезпечної хвороби й можливими соціальними потрясіннями. До речі, район і так переобтяжено специфічними медичними закладами: тут розміщені облтубдиспансер, тубсанаторій, шкірвендиспансер, а це додаткова загроза. Крім того, розміщення спецзакладу призупинить використання чималих наявних в колонії виробничих потужностей. Нарешті, генеральним планом розвитку Одеси передбачено в майбутньому всі виправні заклади винести за межі міста, отож незабаром для колонії хворих на СНІД доведеться шукати нове місце.

У всьому цьому є, безумовно, резон. Як є він у аргументах керівників і мешканців Вилкового та Ізмаїла — міст, що теж розглядалися як кандидати на розміщення ВІЛ-інфікованих засуджених. Та як усе-таки бути із засудженими хворими, яких уже сьогодні, за неофіційними даними, налічується сотні чоловік? В усякому разі, вже тепер йшлося про розміщення в Одеській колонії 1200—2000 ВІЛ-інфікованих. Поки що частина з них перебуває в одному з виправних закладів Донецька, частина — в Одесі та Ізмаїлі. В останніх двох містах їх утримують у звичайнісіньких слідчих ізоляторах. Є тут, як стало відомо, чимало ВІЛ-інфікованих, яким суд уже виніс вирок і яких мали б відправити для відбування покарання в колонії, однак не знають — в які. З ізоляторів на волю раз по раз доходять чутки про вкрай нестерпні умови перебування там. На знак протесту хворі влаштували навіть голодовку, хоча правоохоронні органи, зрозуміло, цього не афішують. Вимагають ВІЛ-інфіковані засуджені, по суті, одного: відправити їх із в'язниць, де вони утримуються на порушення чинного законодавства, до виправних закладів більш гуманного режиму.

Георгій ВОРОТНЮК.

Одеса.

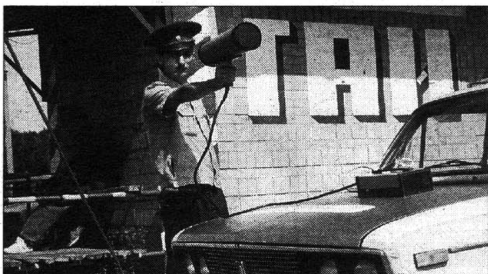

Перевірка на дорогах

Працівники управління державтоінспекції Луганської області, як і їх колеги в Україні, відзначають 60-річчя створення служби. Луганське управління — одне з найбільших у країні: в області налічується більш як 500 тисяч транспортних засобів, їх контролюють та оберігають від дорожньо-транспортних пригод дві тисячі працівників ДАІ. Завдяки їхній роботі на луганських дорогах водії почувається себе спокійно і впевнено.

***На фото** Вадима ЛІСНОГО (Укрінформ): старшина міліції Микола Єсауленко з допомогою радара контролює швидкість руху транспорту.*

Митниця

Кого хочеш, вибирай

Хто часто перетинає кордон нашої держави, той добре знайомий з чергами на митних постах. Кажуть, черги — привілей соціалізму. В Україні з розвитком нових економічних відносин оголосили війну виснажливому та принизливому очікуванню. Принаймні, на митниці.

Торік митний кордон України перетнули близько 70 мільйонів чоловік. У середньому щодня на пунктах пропуску митники оглядали 150—200 тисяч громадян. За цих умов діюча на митниці пропускна система породжувала довгі черги на автомобільних і пішохідних переходах. Пасажирам поїздів далекого прямування відомі нічні побудки, що за формою проведення нагадували шмони.

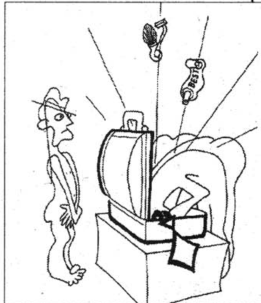

У травні Державний митний комітет видав наказ № 233 «Про спрощення процедури митного контролю». Фабула даного розпорядження коротко така: пощастить чи не пощастить... Згідно з вищеназваним наказом на українській митниці замість тотального запровадженo вибірковий контроль предметів, валюти та цінностей громадян під час перетину ними митного кордону.

За втілення в життя раціоналізаторського наказу Держкоммитниці особисто відповідають начальники митниць. По-стародавньому тотальний контроль здійснюють за наявності порушення митних правил, за надходження оперативної інформації та під час перевезення фізичними особами предметів у обсязі товарної партії. Проте демократичний контрольний принцип «на кого Бог пошле» застосовують лише до фізичних осіб. За цих умов пильність правоохоронних органів, що співпрацюють з митниками, тотальна, а не вибіркова...

Ольга ВІТЕР.

Право

Створено правничу бібліотеку

У рамках гранту, наданого міжнародним консорціумом «Верховенство права», бібліотеці Української правничої фундації нещодавно презентовано понад тисячу різноманітних юридичних видань. Ця подія — результат багаторічної співпраці УПФ з американським благочинним фондом «Сейбр».

Особливий інтерес для фахівців становитимуть багатотомні видання, як-то «Звід законів США» — 200 томів (єдине повне зібрання в Україні), «Федеральне судочинство» — 68 томів тощо. Поповнилася бібліотека і виданнями з проблем охорони інтелектуальної та промислової власності, морського, повітряного, податкового права тощо. До фондів першої правничої книгозбірні увійшли також новітні юридичні словники, перлиною серед яких є, безперечно, юридичний словник Блека.

Алла РОМАНЧУК.

ПРОБЛЕМИ національного ефіру та національного кінематографа є одними з найважливіших для будь-якої сучасної держави. До проблем аудіовізуального простору України було прикуто увагу європейської культурної громадськості, яка зібралася на Міжнародному кінофестивалі та кіноринку в Марселі. З ініціативи президента Міжнародної асоціації з підтримки авторського та некомерційного кіно «Свема» і відомого кінорежисера Лілії Оллів'є-Огієнко колекція із шести українських документальних фільмів брала участь у спеціальній програмі фестивалю «Середземноморські зустрічі». Це стрічки: «Прощавай, кіно!» та «Аркуш із записника» (реж. Ізраїль Гольдштейн, «Укркінохроніка»), «На Берлін!» (реж. Сергій Буковський, студія «Контакт»), «І буде новий день» (реж. Роман Ширман, «Національна кінематека України»), «Ніка, яка...» (реж. Анатолій Борсюк, ММЦ «Інтерньюз»), «Вигнання з раю» (реж. Віктор Василенко, «Укртелефільм»).

За свідченнями багатьох учасників, надзвичайно цікава й цілісна колекція українського кіно та дискусії навколо неї, пов'язані як із творчими, економічними, так і з політичними питаннями, стали однією з найважливіших подій фестивалю. Спеціальним рішенням журі колишньому фронтовому операторові І. Гольдштейну присуджено приз «За творчий шлях».

Пропонуємо читачам «Голосу України» статтю Л. Оллів'є-Огієнко, написану для каталога марсельського фестивалю, яка містить аналіз сучасного стану аудіовізуального простору України.

UKRAINE
Roman Schyrman
Il y aura de nouveaux jours
I Boudé Novyi Den'
1995, 35mm couleur, 52'

UKRAINE
Israël Goldstein
Feuille d'un carnet de notes
Listok Iz Zapisnoï Knijki
1995, 35mm N&B, 20'

UKRAINE
Sergueï Boukovski
A Berlin !
Na Berlin !
1995, 35mm couleur, 27'

Точка зору

Українське кіно може стати жертвою приватизації національного ефіру

Україна як республіка Радянського Союзу була одним із найбільших продюсерів документального кіно — в тому розумінні, в якому цей термін сприймають нині на Заході. Вона виробляла за рік у середньому 180 годин кінофільмів, що поділялися на два жанри: документальний, де головною метою було зображення людини в її соціальному контексті, та науково-популярний, де досліджували науково-природні та культурно-історичні явища. Обидва жанри доповнювали один одного, але не змішувалися. Кожен із них складала своя спеціалізована продукція. Документальні фільми створювала Українська студія хронікально-документальних фільмів («Укркінохроніка») та студія «Укртелефільм», а науково-популярне кіно знімали у павільйонах Української студії науково-популярних фільмів.

Кожна з цих студій мала цілковиту технологічну автономію, тобто все потрібне для виробництва. Зокрема — лабораторії з оброблення плівки, студії запису та перезапису, численні монтажні цехи, не кажучи вже про нерухоме майно, знімальну апаратуру й транспорт. Ідея «студії» об'єднувала і творчих працівників, тобто режисерів, сценаристів, редакторів, звукооператорів, і технічний персонал, який допомагав митцям у створенні фільмів. Це була унікальна система, яка на Заході існувала хіба що в Голлівуді 30-х років — у час його найбільшого розквіту.

Студії та фільми, які вони виробляли, сповна фінансувала держава. Завдяки стабільності фінансування склалася глибока традиція документалістики в її пропагандистських та освітніх формах. Це також зумовило народження авторського документального кіно: фільми були звільнені від обов'язку неодмінного комерційного прибутку й виконували культурні та ідеологічні завдання, а також створювали умови для творчого самовираження. Звичайно, кожний фільм, який знімали в радянську епоху, піддавався тотальній ідеологічній цензурі. Цензура була не лише зовнішня, а й внутрішня. Кожен з нас, творчих працівників, носив у собі цензора, заздалегідь знаючи, що дозволено, а що ні.

Українське поетичне документальне кіно, що народилося тоді, стало формою метафоричного вислову, до якого вдавалися кінематографісти, щоб обійти цензуру. Воно було широко представлене на міжнародних фестивалях у 60—80-х роках і завдяки йому творчі колективи, режисери здобули велику кількість нагород. І, що найважливіше, — визнання вітчизняного глядача.

На противагу кіно телебачення в Україні в державному розумінні практично не існувало. Республіка номінально мала право на національне телебачення, та реально це телебачення функціонувало як філія союзного. Затиснутий у студії диктор читав із папірця інформацію, транслювалися футбольні матчі, виступали колективи художньої самодіяльності — такий образ провінційної недолугості залишився в пам'яті українських телеглядачів. Пріоритет розвинутого політичного і культурного аудіовізуального транслювання належав Москві й був одним із головних важелів її влади.

1991 року разом із розпадом Радянського Союзу і проголошенням незалежності України держава докорінно змінила свою політику щодо культури. Зникла цензура, принаймні в тих формах, в яких існувала протягом 74 років радянської влади. А разом із зниклою цензурою в Україні, так само, як і на інших посткомуністичних теренах, практично припинилося фінансування і кіно, і телебачення.

Отже, разом з водою вихлюпнули і дитя. Всупереч логіці здорового глузду, уряд, замість того, щоб використати розвинуте документальне кіно для створення національного телебачення, взявся за глобальну приватизацію останнього. Національний ефір почали розпродувати, як будь-яку іншу сировину. Існуючи в свідомості народу та інтелігенції як щось майже ефемерне, телеефір раптом став предметом політичних спекуляцій та жорстких суперечок між парламентом і командою Президента.

Процес приватизації національного ефірного простору в Україні набув ще болісніших форм, ніж у Росії, Польщі, Чехії, Словаччині, Угорщині та Східній Німеччині. Відсутність досвіду в будівництві телебачення в Україні, обмеженість інформацією уряду та парламенту в цій специфічній галузі дали змогу діловим людям перетворити національний ефір на сферу фінансових спекуляцій. Зрозуміло, все це чинилося під гаслами «розвитку демократичного суспільства» і «переходу до ринкових відносин».

В Україні, як і повсюди у світі, купити готовий фільм чи передачу для показу по телебаченню значно дешевше, ніж виробити. Для цього потрібно коштів у двадцять разів менше. Це призводить до того, що місцеві приватні телекомпанії показують іноземні чи старі радянські фільми. Приватні компанії майже не беруть участі у виробництві нових фільмів. Законів, які спонукали б їх до цього, нема. Їх ще не придумали. В Україні, звісно. Телебачення і кіно існують окремо, як і тоді, коли єдиним замовником на кінопродукцію була держава.

У розвинених країнах Заходу телебачення відіграє вирішальну роль у виробництві фільмів. Мало того, телебачення зобов'язане виробляти фільми завдяки законодавчому державному регулюванню, яке змушує його до цього. Укладається так званий «зошит зобов'язань» між телебаченням та державою — мається на увазі президент, уряд та парламент. Особлива роль в укладанні «зошита зобов'язань» належить творчим працівникам країни.

На відміну від розвинених країн Заходу в Україні ще не вироблене законодавче державне регулювання щодо телебачення. Також не існує квоти трансляції національної продукції. Контрактів, які б передбачали дотримання культурних та політичних зобов'язань телебачення перед державою і народом, нема.

Терміни реформ такі стрімкі, що інтелігенція зовсім не готова до боротьби за збереження культури в ситуації «відкритого ринку». Вона розгублена і не усвідомлює своїх прав. А бурхлива приватизація національного ефіру відбувається паралельно із занепадом кінематографічного виробництва.

Фінансових джерел виробництва документальних фільмів майже немає: державні субсидії недостатні, а приватні фонди з підтримки розвитку мистецтва документальне кіно до уваги не беруть.

Шість фільмів, представлених на фестивалі в Марселі, підтверджують сказане. Вони відображають основні жанри українського документального кіно і засвідчують існування все ще могутньої індустрії, яка дає змогу кінематографістам, незважаючи на нерегулярне фінансування, продовжувати створювати фільми виключно на ентузіазмі. Сьогодні над індустрією кіно зависає реальна загроза. Кіно може стати жертвою приватизації національного ефіру без дотримання будь-яких міжнародних норм.

Якщо не буде забезпечено зв'язок між експлуатацією національного ефіру і кіно, індустрія кіно може зникнути. А разом з нею згасне й надія на розбудову національного державного телебачення.

Лілія ОЛЛІВ'Є-ОГІЄНКО.

З пошти

Армія

Про «дідівщину» тут не знають

Кожного разу, коли оголошують призов до війська, в матерів болить душа: куди потрапить її син, що чекає його на службі? Адже чутки про армію поширюються недобрі, а солдати, що після служби повертаються додому, скаржаться на «дідівщину», на погане харчування та обмундирування.

Призвали й мого сина. Зразу ж опинився в Бердичеві в «учебці». Годували їх там здебільшого кислою капустою, а сержанти дозволяли собі піднімати руку на молодих солдатів.

А далі солдатська доля привела мого хлопця до Львова. Звідти написав у листі, що служба на новому місці йде нормально, годують добре і ніхто не кривдить.

Зізнаюся: не повірила я синові, бо чотирма роками раніше служив мій старшенький у Хмельницькому, а потім у Чернівцях, то зазнав він доволі принижень і побоїв від «дідів». Одне слово, не витримала я, поїхала до Львова провідати свого меншенького. І незабаром переконалася, що писав він правду. В казармі чисто, затишно. Працює новий телевізор. В їдальні чисто, солдати сидять за столами по чотири чоловіка, а ті солдати, що в наряді, подають їм на столи харчі. Їжа смачна, калорійна. Щоденно до раціону входять м'ясо та масло, а ввечері до чаю дають ще й згущене молоко.

Обмундирування солдатів добротне. "Про «дідівщину» тут не знають, бо начальник бази № 1665, що на Левандівці, М. Костєв суворо стежить за порядком та дисципліною. Солдати поза очі звуть його батьком. Хвалили мені солдати в розмовах і військовиків Кочергу, Краська, Михайлова, Димковського, Іванчу, а також начальника санчастини.

Низький материнський уклін цим офіцерам за дотримання дисципліни та порядку у військовій частині.

Галина ТАРАБАН,
мати рядового солдата.

Єлизаветпіль
Хмельницької області.

Коли кордон поряд

Лани колгоспу «Світанок» розміщені поряд з державним кордоном. Коли ще Михайло Шукаль очолював це господарство, то багато допомагав прикордонникам. Скажімо, заставі, що поблизу Верховини Бистрої, подарували корову, виділили цемент, керамічну плитку, дошки, вапно. Допомогли й заставі в Стужиці.

Тепер Шукаль — голова районної Ради народних депутатів, голова райдержадміністрації прикордонного району.

—Маємо безліч господарських проблем, — розповідає Михайло Михайлович, — бо економічна криза Верховину не оминула, проте кордон — це святе. Тому прикордонників не забуваємо й тепер: то хліб завеземо, то пальним допоможемо, то проблему з електрикою розв'яжемо. А щоб допомога була системною, закріпили за чотирма заставами двадцять п'ять колективних шефів — підприємств, організацій, установ. Вони й допомагають прикордонникам краще жити й вірно служити Україні. Варто згадати, що всі сім'ї офіцерів-прикордонників забезпечені квартирами.

Володимир БУЖАН,
майор-прикордонник.

Великий Березний
Закарпатської області.

ПОВЕРНЕННЯ МАРКЕВИЧА

***ПРИХИЛЬНИКИ** львівських «Карпат», гадаю, мають чимало претензій до своєї улюбленої команди. У чемпіонаті, що завершився, львівські футболісти стабільною грою не відзначалися. Все менше людей останнім часом збирали трибуни прекрасного стадіону «Україна». І от нещодавно надійшло повідомлення, що популярний колектив знов очолив відомий фахівець Мирон Маркевич. Людина, як кажуть, в усіх відношеннях абсолютно львівська. Я залюбки скористався нашою зустріччю з Мироном Богдановичем, якому, не приховую, давно симпатизую, і поговорив з ним про життя-буття «Карпат».*

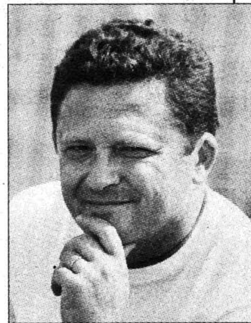

—Минув рік з того часу, як ви розлучилися з «Карпатами». Тепер знову повернулися на рідні пороги. Як почувалися у тому «вигнанні», що робили?

—Чотири місяці був безробітним. Тоді мене покликали допомогти «Кривбасові», який опинився на передостанньому місці в турнірній таблиці. Якщо відверто, нітрохи не вагався і прийняв пропозицію. Адже встиг скучити за роботою. Та й інших пропозицій на той момент не мав. Не шкодую, що пропрацював певний час у Кривому Розі. Пройшов непогану школу. Виживали разом із колективом. А матеріальне становище клубу було десь на рівні колективу фізкультури. Не мали ні автобуса, ні харчування, ні де жити. І це при зарплаті 12 мільйонів карбованців. Не було по суті й самої команди, бо її залишила дюжина гравців. Довелося все ремонтувати на ходу. І дуже щасливий, що мені зрештою вдалося стабілізувати справу і команда зберегла прописку у вищій лізі. Щиро радію за «Кривбас». Кривий Ріг — футбольне місто. Там дуже хороші болільники. До мене було щонайприязніше ставлення. За це ще раз дякую криворіжцям.

—А як відбувалося ваше повернення до Львова?

—Коли йшов з команди, то прогнозував її виступ у сезоні. Той хаос, що почався при мені, тривав і далі. Одне слово, сталося, на жаль, те, що я передбачав. Врятувало те, що команда в першому колі набрала досить-таки немало очок. Це й дало змогу їй утриматися на плаву.

Якщо відверто, для мене було несподіванкою запрошення повернутися до Львова.

—А від кого надійшла пропозиція?

—Від керівництва обласної Ради народних депутатів. Президент клубу Роман Гірник і його підручні були категорично проти. Цього вони не приховували. Висувалося чимало кандидатур. Але марно. Обласна влада наполягла на своєму рішенні. І я повернувся.

— Якщо такі авторитетні люди і органи вас покликали, то можна сподіватися, що «Карпати» матимуть усебічну підтримку?

— В усякому разі мене в цьому запевняли. Обіцяли все поставити з голови на ноги. Але однак треба починати спочатку.

—Як на мене, таке принципове рішення своєчасне. Адже не можна давати на відкуп кому завгодно клуб, який є гордістю не тільки львів'ян, а й усієї України...

—Ми вже маємо, на жаль, чимало прикладів, коли якась особа, навіть багата, береться за керівництво футбольним клубом і все закінчується поразкою. Так було в Тернополі, Шепетівці, Харкові, Рівному. В наших умовах державний контроль футбольних справ обов'язковий, як на мене.

—Скажіть, пане Маркевичу, а чому саме в «Карпатах», як ні в якому іншому клубі, постійно виникають тренерські проблеми?

—Львів не здивуєш результатом. Але все ж, для того, щоб бути на чільному місці в чемпіонаті країни, необхідний час. За три роки, що я працював з «Карпатами», ми в цілому досягли пристойних результатів. Навіть на євроарену потрапили. Це треба було підтримати і зробити все, щоб команда міцніла, тоді б і результати зростали. Однак, на жаль, усе було пущено на самоплив. І важко було щось змінити. Є багато людей, які далекі від футболу. але не можуть змиритися, що вони не при команді, не керують. Поширюють плітки, плетуть інтриги. Вони мають впливових друзів, які втручаються не в свою справу. Звідси й виникає усе те, про що ви мене запитали.

—Що ж побачили, коли повернулися до рідного колективу?

—У «Карпатах» цей рік проспали. У плані комплектації нічого не зробили. І тут немає вини Журавчака. Він робив усе від нього залежне. Утім, вище голови не стрибнеш. Не було підготовлено бази. Маю на увазі всі нюанси, необхідні для команди вищої ліги. Треба починати з «лікування» футбольного поля на заміській тренувальній базі в Брюховичах. Але головне — це довкомплектація. Зараз ми взяли кількох чоловік. Сподіваюся, що вони гратимуть в основному складі.

—То можете назвати прізвища?

—Так. Захисники Юрій Дудник з «Кривбасу», Валентин Грегуль та Сергій Танасюк із Тернополя. «Карпати» мали серйозні проблеми в обороні. Тому такий наш вибір. До «Чорноморця» пішов Іван Павлюх. Залишив команду й Віталій Шумський. Але куди пішов — не знаю.

—А в тренерській команді намічаються зміни?

—Незначні. Журавчак залишається працювати. Взяв помічником Юрія Дячука-Ставицького. Чотири роки тому ми разом усі починали.

—Якою буде концепція вашої роботи найближчим часом?

—Збираюся підписати контракт на три роки. Треба хороші підвалини насамперед. Щоб не повторити помилок чотирирічної давності. Тоді одразу потрапили до єврокубка. І за цією ейфорією прогавили момент. Тому треба подбати про базу, якісні поля, про умови для дитячої школи. Обов'язково треба створити інтернат і другу команду. Але й тепер ми не збираємося пасти задніх. Будемо битися за пристойне місце. Адже ставити «Карпатам» завдання зберегти місце у вищій лізі – образливо, як на мене.

—Запитання наостанок. Ваша ставлення до створення ПФЛ, змін у керівництві національної федерації?

—Абсолютно позитивне. Але треба, аби все це перетворилося на якість. Просто зміна вивісок нікого не задовольнить. Треба, щоб відчули захищеність гравці, тренери. Я обома руками за президента ПФЛ і нового президента ФФУ. Адже вони обіцяють навести порядок.

На знімку: головний тренер львівських «Карпат» Мирон Маркевич.

Віктор БРАНИЦЬКИЙ.
Фото Миколи БОЧКА.

Календар чемпіонату країни з футболу 1996–1997 років

Вища ліга (перше коло)

1-й тур. 20 липня, субота. Прикарпаття (Івано-Франківськ)—Ворскла (Полтава), Нива (Вінниця)-Чорноморець (Одеса), Дніпро (Дніпропетровськ)—Кривбас (Кривий Ріг), ЦСКА-Борисфен (Київ)—Динамо (Київ), Металург (Запоріжжя)—Торпедо (Запоріжжя), Зірка-НІБАС (Кіровоград)—Нива (Тернопіль), Таврія (Сімферополь)-Шахтар (Донецьк), Карпати (Львів)—Кремінь (Кременчук).

2-й тур. 24 липня, середа. Ворскла—Кремінь, Шахтар-Карпати, Нива Тр—Таврія, Торпедо—Зірка-НІБАС, Динамо—Металург, Кривбас—ЦСКА-Борисфен, Нива Вц -Дніпро, Прикарпаття — Чорноморець.

3-й тур. 28 липня, неділя. Чорноморець—Ворскла, Дніпро—Прикарпаття, ЦСКА-Борисфен — Нива Вц, Металург—Кривбас, Зірка-НІБАС—Динамо, Таврія-Торпедо, Карпати—Нива Тр, Кремінь—Шахтар.

4-й тур. 2 серпня, п'ятниця. Чорноморець—Дніпро. **3 серпня, субота.** Ворскла—Шахтар, Нива Тр—Кремінь, Торпедо—Карпати, Динамо—Таврія, Кривбас—Зірка-НІБАС, Нива Вц—Металург, Прикарпаття—ЦСКА-Борисфен.

5-й тур. 11 серпня, неділя. Дніпро—Ворскла, ЦСКА-Борисфен—Чорноморець, Металург—Прикарпаття, Таврія-Кривбас, Карпати—Динамо, Кремінь—Торпедо, Шахтар-Нива Тр. **12 серпня, понеділок.** Зірка-НІБАС—Нива Вц.

13 серпня, вівторок. Міжнародна товариська зустріч – Україна—Литва.

20, 21, 22 серпня. Матчі-відповіді попереднього етапу розіграшу європейських кубків.

6-й тур. 25 серпня, неділя. Ворскла—Нива Тр, Торпедо—Шахтар, Динамо—Кремінь, Кривбас—Карпати, Прикарпаття — Зірка-НІБАС, Чорноморець—Металург, Дніпро—ЦСКА-Борисфен. **26 серпня, понеділок.** Нива Вц-Таврія.

31 серпня, субота. Відбірковий матч чемпіонату світу – Північна Ірландія—Україна.

7-й тур. 6 вересня, п'ятниця. Зірка-НІБАС-Чорноморець. **7 вересня, субота.** ЦСКА-Борисфен-Ворскла, Металург—Дніпро, Таврія—Прикарпаття, Карпати— Нива Вц, Кремінь—Кривбас, Шахтар—Динамо, Нива Тр—Торпедо.

10, 11, 12 вересня. Матчі єврокубків.

8-й тур. 15 вересня, неділя. Ворскла—Торпедо, Динамо—Нива Тр, Кривбас—Шахтар, Прикарпаття-Карпати, Чорноморець—Таврія, Дніпро—Зірка-НІБАС, ЦСКА-Борисфен—Металург, Нива Вц-Кремінь.

9-й тур. 20 вересня, п'ятниця. Карпати—Чорноморець, Торпедо—Динамо. **21 вересня, субота.** Металург-Ворскла, Зірка-НІБАС—ЦСКА-Борисфен, Таврія—Дніпро, Кремінь—Прикарпаття, Шахтар—Нива Вц, Нива Тр-Кривбас.

24, 25, 26 вересня. Матчі єврокубків.

10-й тур. 29 вересня, неділя. Ворскла—Динамо, Кривбас—Торпедо, Прикарпаття—Шахтар, Чорноморець-Кремінь, Дніпро—Карпати, ЦСКА-Борисфен—Таврія, Металург—Зірка-НІБАС. **30 вересня, понеділок.** Нива Вц-Нива Тр.

5 жовтня, субота. Відбірковий матч чемпіонату світу – Україна—Португалія.

11-й тур. 13 жовтня, неділя. Зірка-НІБАС—Ворскла, Таврія—Металург, Карпати—ЦСКА-Борисфен, Кремінь-Дніпро, Шахтар—Чорноморець, Нива Тр—Прикарпаття, Торпедо—Нива Вц, Динамо—Кривбас.

12-й тур. 20 жовтня, неділя. Ворскла—Кривбас, Прикарпаття—Торпедо, Чорноморець—Нива Тр, Дніпро-Шахтар, ЦСКА-Борисфен—Кремінь, Металург—Карпати, Зірка-НІБАС—Таврія. **21 жовтня, понеділок.** Нива Вц-Динамо.

13-й тур. 25 жовтня, п'ятниця. Торпедо—Чорноморець. **26 жовтня, субота.** Таврія—Ворскла, Карпати—Зірка-НІБАС, Кремінь—Металург, Шахтар—ЦСКА-Борисфен, Нива Тр—Дніпро, Динамо—Прикарпаття, Кривбас—Нива Вн.

29, 30, 31 жовтня. Матчі розіграшів єврокубків.

14-й тур. 3 листопада, неділя. Прикарпаття—Кривбас, Чорноморець—Динамо, Дніпро—Торпедо, ЦСКА-Борисфен-Нива Тр, Металург—Шахтар, Зірка-НІБАС—Кремінь, Таврія—Карпати. **4 листопада, понеділок.** Ворскла—Нива Вц.

9 листопада, субота. Відбірковий матч чемпіонату світу — Португалія—Україна.

15-й тур. 17 листопада, неділя. Карпати—Ворскла, Кремінь—Таврія, Шахтар—Зірка-НІБАС, Нива Тр-Металург, Торпедо—ЦСКА-Борисфен, Динамо—Дніпро, Кривбас—Чорноморець, Нива Вц—Прикарпаття.

19, 20 листопада. Матчі розіграшів Кубка УЄФА та Кубка чемпіонів.

3, 4 грудня. Матчі розіграшів Кубка УЄФА та Кубка чемпіонів.

Сьогодні «Динамо» грає з «Мальмьо»

Ще один тренувальний матч у Швеції провели футболісти київського «Динамо». З рахунком 5:1 вони перемогли команду «Істадс». Голи забили Леоненко, Шевченко (2), Костюк, Белькевич. Як повідомила прес-служба клубу «Динамо», кияни 17 липня зіграють з однією з найсильніших команд Швеції — «Мальмьо» і 18 липня вилетять до Києва.

Тим часом прес-служба об'єднання футбольних клубів «Професійна футбольна ліга України» повідомила, що у зв'язку з перенесенням строків сплати заявочних внесків командами першої та другої ліг змінено дати стартів турів розіграшу Кубка України 1996—1997 рр.

На прохання вінницької «Ниви» її перші матчі у чемпіонаті за згодою «Чорноморця» і «Дніпра» пройдуть не у Вінниці, де стадіон готують до міжнародної гри з «Садамом» (Естонія), а в Одесі і Дніпропетровську.

Туризм Закарпаття: пора задумів і сподівань

***Оговтуючись** від економічних негараздів, Закарпаття поступово повертає собі славу курортно-оздоровчого та туристичного регіону. Йде пора задумів, надій і сподівань. Чи справдять ся вони й коли — залежатиме насамперед від самих організаторів рекреаційного комплексу. Дуже важливо не розгубити багаторічний досвід і навчитися працювати в ринкових умовах.*

*— Як живеться сьогодні обласному підприємству «Закарпаттурист» АТ «Укрпрофтур», що функціонує вже тридцять шість років і займає провідне місце в туристичній галузі краю? — з таким запитанням звернувся до генерального директора підприємства Миколи **ГАФІЯКА**.*

— Торік ми обслужили 109 тисяч відпочивальників і 43 тисячі екскурсантів. У підпорядкуванні «Закарпаттуриста» 4 комплекси, 8 баз, 6 бюро подорожей та екскурсій. Їхня загальна місткість разом із шістьма філіями та трьома гірськими притулками становить 2200 ліжко-місць. Розроблено 15 літніх туристських і 100 екскурсійних маршрутів. Але, на жаль, за останні роки більшість з них не працюють, бо саме пізнавальний внутрішній туризм зазнав у період переходу до ринкових відносин значних втрат.

— У чому ж причини?

— Низький рівень життя. Ми втратили своїх постійних клієнтів — школярів, студентів, робітників, службовців. З 1985 року наші господарства обслуговують в основному дітей, що потерпіли внаслідок аварії на ЧАЕС.

Частка такого обслуговування складає до 90 відсотків щороку. За право приймати цей контингент серед оздоровчих регіонів України йде жорстка конкурентна боротьба, бо тільки ці малі «туристи» фінансуються державою і саме вони дають роботу і життя колективам галузі. Але щоб домогтися їх обслуговування, потрібно, щоб ціни були низькі, а умови — гарні. У нас вартість зимового та літнього туродників майже не змінилася: нині вона становить у середньому 1 мільйон 500 тисяч карбованців. Для поліпшення умов відпочинку та оздоровлення ми в 1995—1998 роках реорганізували в лікувально-оздоровчі комплекси турбази «Форель», «Карпати», «Пікуй», «Нарцис». Нині такі роботи йдуть у мукачівському турготелі «Латориця», лумшорській турбазі «Полонина», воловецькій — «Плай» та усть-чорнянській — «Ялинка».

— Чи означає це, що вони перестануть займатися туризмом?

— Звичайно, ні. Заплановано груднево-січневі канікули для приймання любителів гірських лиж. За наявності постійних і завбачливих клієнтів господарства у змозі заздалегідь виділити місце в будь-яку пору року для виконання туристсько-екскурсійної програми на замовлення клієнта. І цього літа практично кожна гірська турбаза або лікувально-оздоровчий комплекс залишили в резерві для вільної реалізації в липнево-серпневий період декілька десятків місць. Інформацію про їх наявність та вартість обслуговування можна отримати за телефоном в Ужгороді (03122) 3-42-15.

— Ми зупинилися на проблемі завантаженості...

— Так. Друга причина недостатньої завантаженості наших підприємств — досить низький, як на сучасний день, рівень комфортності та брак коштів на його поліпшення. У 1995 році «Закарпаттурист» отримав 10,6 мільярда карбованців прибутку, а сума сплати до бюджету становила 4,9 мільярда. Всього ж нами були внесені різні сплати з урахуванням ПДВ 51,7 мільярда карбованців, що склало 490 (!) відсотків до балансового прибутку, або 15 відсотків до наданих послуг. За такої податкової системи не те що розвиватись, а й утримувати наявну матеріальну базу неможливо. А формувати її, і непогано, почали 10—15 років тому з будівництва двох нових комплексів на Рахівщині: Ясінського турготелю на 146 місць і філії «Козьмещик» Ясінської турбази «Едельвейс» на 114 місць. Тоді ж було розпочато реконструкцію корпусів у Мукачевому та Рахові. Зараз будівництво зупинилося. Щоб закінчити перші два об'єкти, необхідно вкласти 770 мільярдів карбованців, щоб реконструювати два останніх — 298 мільярдів. На продовження розпочатого будівництва, реконструкцію і розвиток інфраструктури треба не менш як 2,2 трильйона крб.

— Звідки ж узяти кошти, аби утриматися на плаву і рухатися далі?

— На нашу думку, уряд мав би дати дозвіл підприємствам рекреації краю на одержання пільгових кредитів, насамперед довгострокових (до 70 відсотків). Сподіваємось і на інвестиції, в тому числі іноземні, гарантом яких може виступати облдержадміністрація. Проблеми з коштами може зняти переведення наших підприємств на розумне пільгове оподаткування, зокрема щодо сплати за землю, якою уже користуються колеги з санаторіїв. Наші пропозиції щодо цього є в облпрофраді, облдержадміністрації, Кабінеті міністрів, Федерації профспілок, адміністрації Президента. Не зачіпаю багато інших проблем, розв'язання яких потребує часу, а також значних фінансових затрат. Але хочеться вірити, що з ходом реформ і на Закарпатті настануть підстави для так званого «туристського буму», який сприятиме поліпшенню нашого життя.

Микола ГОРВАТ.

На знімках: генеральний директор «Закарпаттуриста» Микола Гафіяк; такий зовнішній вигляд має ужгородська турбаза «Світанок».

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

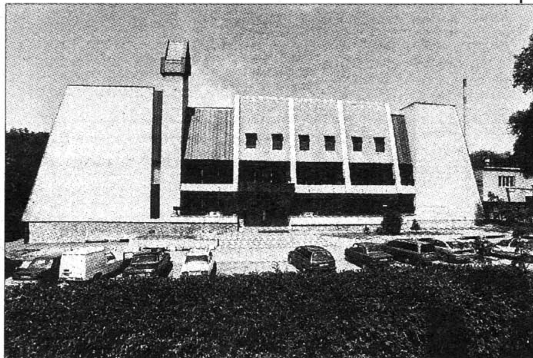

10 мішків гречки для передплатників

***Рік тому** в селі Маложенівці Єланецького району Миколаївської області став до ладу сучасний завод з переробки круп'яних культур. Його потужність — 9 тонн на зміну. За рік роботи тут переробили понад 2000 тонн гречки. Недавно Віктор Крамаренко, директор радгоспу «Труд», якому належить завод, завітав до редакції і повідомив, що для розіграшу в лотереї «Голосу України» господарство надає 500 кілограмів високоякісної гречки. Це — 10 мішків по 50 кг прожареної, смачної продукції, що їх можуть виграти передплатники нашої газети.*

Ось що розповів Віктор Васильович КРАМАРЕНКО нашому кореспондентові:

— Пуск заводу, де встановлено сучасне імпортне устаткування, допоміг розв'язати кілька проблем. Поперше, на півдні України з'явилося перше сучасне підприємство, яке швидко і якісно переробляє сировину. Адже гречку на півдні завжди сіяли, а якісної переробки не було. Тепер є. І тому радгосп, починаючи з минулого року, помітно збільшив посівні площі під цю культуру. І не тільки наше господарство зробило це. Сусіди теж зрозуміли, що гречка високорентабельна культура. Та й на переробляння гречку возити далеко не треба. До радгоспу пролягає хороша дорога. По-друге, ми відкрили у господарстві 36 нових робочих місць. 23 робітники прийшли на завод за направленням служби зайнятості. З них 19 були соціально не захищеними. Вони вже добре опанували надану роботу і мають непогані заробітки.

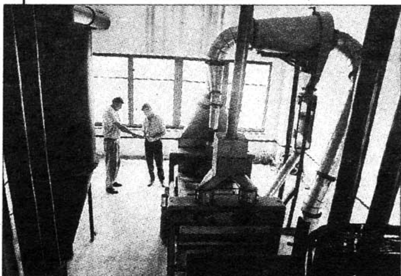

До речі, до нас возять сировину з 8 областей України. Приваблюють замовників високі смакові якості переробленої гречки, те, що ми її акуратно розфасовуємо і видаємо готову продукцію того ж дня, коли нам здають сировину.

Дирекція радгоспу «Труд» запрошує всіх до співпраці. Телефони для довідок: (0515) 9-17-15, 9-51-23.

Іван БУЗЬКИЙ.

Миколаївська область.

На знімку: в одному з цехів, де переробляють круп'яні культури.

Фото Анатолія КРЕМКА.

Фірмове не лише пиво, а й ремонт

Тільки-но завітав до кабінету генерального директора україно-словацького підприємства «РіКо» Богдана Лимаря, як почув:

— Будете пити каву, чай?

— Чи пиво? — доповнив секретарку господар кабінету.

Пиво з назвою «РіКо» виявилося чудове.

Пан генеральний директор (до речі, голова ради підприємців Рівного) знав, що запропонувати — його пиво давно припало до смаку рівненчанам. Як і ковбаси, що їх виробляє СП. Як і торговельні заклади — з багатими прилавками і привітними продавцями...

Проте «РіКо» — то не лише пиво, ковбаси й торгівля. Підприємство має чотирирічний досвід роботи з організації капітального ремонту автобусів «Ікарус» усіх модифікацій на підприємствах Словаччини та Угорщини. Фірма гарантує надійність кузова на термін 5 років і двигуна — як мінімум, на 250000 кілометрів пробігу без ремонту. Докладніше про умови і ціни можна довідатися телефоном у Рівному 26-68-04, факс 26-19-13. Як працюють відремонтовані за участі «РіКо» автобуси, можна поцікавитися в Рівненському АТП 15627.

СП «РіКо» охоче взяло участь в організації редакційної передплатної лотереї і запропонувало для розіграшу три набори речей для дому. Передплатникам, котрим випадуть ці виграші, буде також подано по кухлю найсвіжішого пива «РіКо».

Сергій МЕЛЬНИЧУК.

Рівне.

СПИСОК ПЕРЕДПЛАТНИКІВ НАШОЇ ГАЗЕТИ,

ВІННИЦЬКА ОБЛАСТЬ

Установка для доїння корів «Брацлавчанка» (60 млн. крб.)
МЕЛЬНИК В. С.
288530, Вінницька обл., Чечельницький р-н, с. Ольгопіль, вул. Леніна, 92

Газовий лічильник (13 млн. крб.)
МЕЛЬНИК М. М.
288240, Вінницька обл., м. Ямпіль, пр. Комсомольський, 10, кв. 23

Ваза з лози «Фіорда» (1 млн. крб.)
ГУРА Б. І.
287320, Вінницька обл., м. Хмільник, пер. Таращанський, 5

Кришталевий набір «Для двох» (800 тис.)
РОГОВСЬКИЙ А. К.
287020, Вінницька обл., м. Козятин, вул. Суворова, 29

Живе порося
КОНСТАНТИНОВ В. Є.
288273, Вінницька обл., Ямпільський р-н, с. Дорошівка, п/о Буша

За виграшами звертатися: Вінниця, Скрипник Віктор Степанович, власний кореспондент «ГУ» по Вінницькій області, тел. 39-93-64.

ВОЛИНСЬКА ОБЛАСТЬ

Меблевий набір із лози
ХОЛОД М. С.
264930, Волинська обл., м. Нововолинськ, пр. Дружби, 15, кв. 13

Холодильник «Норд»
БАБІЙ В. О.
264410, Волинська обл., м. Ковель, вул. Володимирська, 91 К, кв. 8

Бичок м'ясної породи з колгоспу «Україна»
ГАВРИЛЮК П. Ф.
264914, Волинська обл., Іваничівський р-н, с. Бужанка

За виграшами звертатися: Луцьк, Берекета Богдан Васильович, власний кореспондент «ГУ» по Волині, тел. 4-44-02.

ДНІПРОПЕТРОВСЬКА ОБЛАСТЬ

Побутові водоочисники «Аквілегія»
1. ТРОНЕНКО А. Н.
322900, Дніпропетровська обл., м. Нікополь, вул. Кар'єрна, 2-А
2. ОПАНАСЕНКО Г. П.
324055, м. Кривий Ріг-55, вул. Заньковецької, 26
3. ХАРИБІН Т. Б.
322620, м. Дніпродзержинськ, вул. Новикова, 91
4. МАЩЕНКО В. А.
322970, Дніпропетровська обл., м. Марганець, вул. Димитрова, 16, кв.1
5. СУХА О. М.
320114, м. Дніпропетровськ, вул. Косогірна, 6

За виграшами звертатися: Дніпропетровськ, Нечипоренко Микола Миколайович, власний кореспондент «ГУ» по Дніпропетровській обл., тел. 68-10-89.

ДОНЕЦЬКА ОБЛАСТЬ

5 зимових кролячих шапок
1. БОГДАНОВ Ю. Ф.
342002, Донецька обл., м. Костянтинівка, пр. Ломоносова, 136, кв. 34
2. КОЗИКОВА М. І.
343871, м. Авдіївка, вул. Тургенєва, 17
3. ЗІНЧЕНКО Б. Д.
343440, Донецька обл., м. Часів Яр-3, вул. Чапаєва, 3
4. АХМЕРОВ А. Н.
340102, м. Донецьк, Ленінський пр., 31, кв. 28
5. ПУШНЯК О. М.
343581, Донецька обл., Дзержинський р-н, смт Кірове, вул. Юності, 23, кв. 17

Трактор Т-012
КРАВЧУК С. І.
342517, Донецька обл., Мар'їнський р-н, с. Пречистівка, вул. Запорожця, 28

За виграшами звертатися: Донецьк, Кущ Ліна Володимирівна, власний кореспондент «ГУ» по Донецькій області, тел. 92-08-61.

ЖИТОМИРСЬКА ОБЛАСТЬ

3 набори посуду
1. БЕЗПАЛЬ О. І.
261710, Житомирська область, Попільнянський р-н, смт Попільня, вул. К. Маркса, 2
2. НИКИТЕНКОВ Ю. І.
260000, Житомирська область, м. Овруч, вул. Покольчука, 19
3. ДВОРНИЧЕНКО Б. Г.
260003, Житомирська обл., м. Новоград-Волинський, Рокосовського, 16, кв. 39

За виграшами звертатися: Житомир, Кавун Олексій Дем'янович, власний кореспондент «ГУ» по Житомирській області, тел. 22-08-57.

ЗАКАРПАТСЬКА ОБЛАСТЬ

Меблевий гарнітур «Латориця» (100 млн. крб.)
ДОМБАЙ В. І.
295740, Закарпатська обл., Тячівський р-н, с. Грушеве, вул. Визволення, 27

Путівка на кращу турбазу Закарпаття (35 млн. крб.)
1. ВЕРБИЦЬКА Е. І.
295408, Мукачеве-8, вул. Подпригори, 5, кв. 93
2. ОРОС М. В.
295222, Закарпатська обл., Іршавський р-н, с. Імстичеве, Леніна, 83

Керамічна ваза
1. МИГОВИЧ М. І.
295347, Закарпаття, Свалявський р-н, с. Пасіка, 276
2. ГАРАПКО Ю. І.
295400, Закарпатська обл., м. Мукачеве, вул. А. Волошина, 6

Кавовий набір
1. НЕБОЛА В. Й.
295780, Закарпаття, Тячівський р-н, смт Тересва, вул. Пушкіна, 6

Зчіплення автомобільні
1. МУХА Г. П.
295800, Закарпатська обл., м. Рахів, вул. Горького, 19/18
2. БЕДЬ М. І.
295338, Закарпатська обл., Міжгірський р-н, с. Тюшка, 212
3. ЧИГИЛЬ М. В.
294015, м. Ужгород-15, вул. Генерала Свободи, 5, кв. 22

Шашличниці
1. ШУБЕРТ Т. Ю.
295310, Закарпатська обл., смт Міжгір'я, вул. Шевченка, 53
2. БОНДАРЕНКО П. І.
295204, Закарпатська обл., Іршавський р-н, смт Ільниця, вул. Коцюбинського, 25
3. КАНАЛОШ В. В.
295540, Закарпатська обл., м. Виноградів, вул. 50 років Жовтня, 6, кв. 89

За виграшами звертатися: Ужгород, Горват Микола Степанович, власний кореспондент «ГУ» по Закарпатській області, тел. 2-45-93.

ЗАПОРІЗЬКА ОБЛАСТЬ

Грошові призи по 2 млн. крб.
1. БАШМАКОВ А. В.
330035, м. Запоріжжя-35, вул. Патріотична, 34, кв. 3
2. ГОНЧАРЕНКО І. А.
332600, Запорізька обл., м. Кам'янка-Дніпровська, пер. Запорізький, 6
3. ТИЩЕНКО М. Т.
332200, Запорізька обл., м. Василівка, вул. Берегова, 51, кв. 1
4. ОСТАПЕНКО Є. Г.
332530, Запорізька обл., м. Токмак, вул. 9-го Січня, 22
5. СУХОРУКІВ В. С.
332101, Запорізька обл., Запорізький р-н, с-ще Канцерівка, вул. Енергетиків, 16

Бібліотечки художньої літератури
1. БІЛОКУР П. М.
332013, Запорізька обл., Вільнянський р-н, с. Михайлівка, вул. Космічна, 24
2. ГРИНЬ А. С.
330054, м. Запоріжжя-54, вул. Українська, 29, кв. 77
3. ГОСЬКО І. В.
332534, Запорізька обл., Токмацький р-н, с. Новомиколаївка
4. ЄРЕМЕНКО М. Г.
332566, Запорізька обл., Веселівський р-н, с. Широке
5. ПЕЙРИК Б. М.
330035, м. Запоріжжя, вул. Сталеварів, 30, кв. 15
6. ОЛЕЙНИК М. Д.
330035, м. Запоріжжя, вул. Правди, 45-А, кв. 6
7. САПРОНОВ Д. Є.
330076, м. Запоріжжя-76, пр. Ювілейний, 39, кв. 87
8. ТАРАСЕНКО М. І.
332127, Запорізька обл., Запорізький р-н, с-ще Відрадне
9. ЮРКОВ Л. М.
332616, Запорізька обл., Кам'янсько-Дніпровський р-н, с. Велика Знам'янка, вул. К. Маркса, 279
10. АГЄЄВА Л. М.
332226, Запорізька обл., Василівський р-н, м. Дніпрорудне, пр. Ентузіастів, 22

За виграшами звертатися: Запоріжжя, Дупак Володимир Іванович, власний кореспондент «ГУ» по Запорізькій області, тел. 39-04-90.

ІВАНО-ФРАНКІВСЬКА ОБЛАСТЬ

Холодильник
РИБЧАК М. Л.
284019, м. Івано-Франківськ, вул. Набережна, 28/59

Зимові шапки — 10 шт.
1. МАТІЙЧУК Н. С.
285257, Івано-Франківська обл., Косівський р-н, с. Розтоки
2. ГРИЦЮК Д. В.
285314, Івано-Франківська обл., Снятинський р-н, смт Заболотів, вул. Міцкевича, 21
3. ТЕФЛЕЖУК Ю. А.
285740, Івано-Франківська обл., м. Яремча, вул. Свободи, 162
4. ОЛІЙНИК К. М.
285200, Івано-Франківська обл., м. Коломия, вул. Пушкіна, 5
5. ГУЛЯК М. І.
285706, Івано-Франківська обл., Надвірнянський р-н, с. Верхній Майдан
6. ОЛЕКСЕНКО О. І.
285700, Івано-Франківська обл., м. Надвірна, вул. Корольова, 11
7. ЗЕМНИЙ Б.
285127, Івано-Франківська обл., смт Бурштин, вул. В. Стуса, 13/19
8. МАРЧУК В. О.
285400, Івано-Франківська обл., м. Калуш, вул. Українська, 2-А, кв. 34
9. ЧАЙКОВСЬКИЙ В. К.
284019, м. Івано-Франківськ, вул. Галицька, 59, кв. 17
10. ФУТУМАЙЧУК П. В.
285207, Івано-Франківська обл., Коломийський р-н, с. Кропивище

Виграш можна отримати в редакції газети «Голос України».

Телефонуйте за телефонами 441-89-63, 449-15-79.

КИЇВСЬКА ОБЛАСТЬ

Насінна картопля: 2 призи по чотири найкращих сорти української селекції
1. КИЯНИЦЯ М. М.
Київська обл., Києво-Святошинський р-н, с. Турівка, вул. Пролетарська, 63
2. ЛИСЕНКО А. І.
255420, Київська обл., Кагарлицький р-н, с. Демівщина

Зимові кролячі шапки
1. ХОМЕНКО О. Г.
256849, Київська обл., Богуславський р-н, с. Дибинці, вул. Чапаєва, 6
2. БОЛІЛИЙ М. М.
256137, Київська обл., Переяслав-Хмельницький р-н, с. Сомкова Долина
3. ПОНОМАРЕНКО М. Д.
256724, Київська обл., Рокитнянський р-н, с. Насташка, Жовтнева, 36
4. ЛАЗЕБНИЙ Г. Д.
255114, Макарівський р-н, Київська обл., с. Наливайківка
5. ІВАНЮСЬ П. М.
256467, Київська обл., Сквирський р-н, с. Самгородок, вул. Шевченка, 37
6. ГУК А. С.
Київська обл., Володарський р-н, с. Гайворон
7. СВИНАРЕНКО С. М.
256463, Київська обл., Сквирський р-н, с. Малі Єрчики
8. РОМАНЮК В. К.
Київська обл., Тараща, вул. Котовського, 3
9. ГРУЗИЙСЬКИЙ М. В.
Київська обл., Білоцерківський р-н, с. Блощинці, вул. Білоцерківська, 10
10. ФІЩЕНКО В. П.
256420, Київська обл., Білоцерківський р-н, с. Шкарівка, вул. Миру, 2
11. ГАЙОВА Г. С.
256240, Київська обл., Бориспільський р-н, с. Кірове
12. ТОЛОЧКО І. А.
256115, Київська обл., Переяслав-Хмельницький р-н, Пристроми
13. ПОДКОЛЗІН О. М.
256450, Київська обл., м. Сквира, вул. Гагаріна, 43
14. ПОДОБНИЙ П. Д.
254210, Київ-210, пр. Героїв Сталінграда, 19-А, кв. 169
15. ГРИЦИНА С. М.
253093, Київ-93, вул. Росошанська, 3, гуртожиток в/ч АО 569, к. 31
16. СИДОРЕНКО О. Д.
256000, Київська обл., Яготин, вул. Поштова, 36, к. 7
17. СКРИПНИК О. О.
255775, Київська обл., Бородянський р-н, с. Луб'янка, вул. Короленка, 79
18. ЦИГАН І. М.
253146, Київ, вул. Метрологічна, 10, кв. 95
19. МИКОЛАЙЧУК А. В.
256464, Київська обл., Сквирський р-н, с. Великі Єрчики
20. ПЕТРОВ О. П.
255510, Київська обл., м. Боярка-4, вул. Кірова, 30, кв. 2

Виграш можна отримати в редакції газети «Голос України».

Виграші надійдуть поштою.

КРИМ

Три бібліотечки із книг видавництва «Таврія»
1. НЕМИРОВСЬКИЙ В. С.
335057, м. Севастополь, пр. Жовтневої революції, 41, кв. 24
2. КОВИНЬОВА М. А.
334320, м. Євпаторія, 2, вул. Перекопська, 4, кв. 42
3. МАНДРИК Й. В.
334924, Крим, Першотравневий р-н, с. Крестьянівка, вул. Переселенська, 25

Три призи — по 6 квитків на концерти X міжнародного фестивалю музичного мистецтва «Кримські зорі» у Сімферополі
1. МУЛЕНКО Т. С.
Алушта, пров. Іванова, 7, кв. 14
2. КОВАЛЕНКО С. С.
333038, м. Сімферополь, вул. Кечкеметська, 101, кв. 98
3. КРАВЧЕНКО І. П.
334370, Крим, смт Роздольне, вул. Гагаріна, 6, кв. 18

Два набори вин «Діоніса»
1. ТХОРУК М. Г.
334316, Крим, м. Саки, вул. Радянська, 23, кв. 2
2. ЛИТВИН О. П.
334513, м. Керч, вул. Кавказька, 19, кв. 31

За виграшами звертатися: м. Сімферополь, Пілат Олександр Олександрович, власний кореспондент «ГУ» по Криму, тел. 44-80-32.

ЛУГАНСЬКА ОБЛАСТЬ

5 зимових кролячих шапок
1. ПОЛОНИК С. К.
349101, Луганська обл. м. Алчевськ, вул. Донецька, 33
2. ПУГАЧ М. М.
349541, Луганська обл., Білокуракинський р-н, с. Павлівка
3. КОТОВ В. І.
349816, Луганська обл. Сватівський р-н, с. Оборотнівка, вул. Молодіжна, 21
4. ПУСТИННИК М. Ф.
349501, Луганська обл., Троїцький р-н, с. Бабичеве, вул. Леніна, 60
5. ОСИПЕНКО І. Є.
Луганська обл., Біловодський р-н, с. Нижньобаранниківка

За виграшами звертатися: Луганськ, Кобельнюк Анатолій Олександрович, власний кореспондент «ГУ» по Луганській області, тел. 53-53-45.

ЛЬВІВСЬКА ОБЛАСТЬ

Двокасетний магнітофон
МАКСИМОВИЧ Г. Г.
290000. м. Львів, Венеціанова, 15/12

За виграшем звертатися: м. Львів, Теленчі Оксана Євгенівна, власний кореспондент «ГУ» по Львівській області, тел. 35-51-20.

МИКОЛАЇВСЬКА ОБЛАСТЬ

10 мішків гречки
1. МАКСИМИШИН О. Л.
329700, Миколаївська область, смт Веселинове, вул. Одеська, 23, кв. 7
2. ЩУК В. Ф.
329042, Миколаївська обл., Єланецький р-н, с. Ольгопіль
3. ЛЕОНОВА В. С.
329662, Миколаївська обл., Доманівський р-н, с. Маринівка
4. ТЕРЛЕЦЬКА Т. О.
329300, Миколаївська обл., смт Березнегувате. вул. Кузьменка, 127, кв. 2
5. ГРИГОРЕНКО І. А.
327001, м. Миколаїв, вул. Шевченка, 67, кв. 24
6. КРАВЧУК Н. А.
Миколаїв, вул. Будівельників, 18-В, кв. 5
7. ТЕЛИЩАК Я. Л.
Миколаївська обл., Березанський р-н, п/в Червоне, с. Василівка
8. ІВЧЕНКО Т. Т.
Миколаївська обл., Первомайський р-н, с. Довга Пристань
9. АНТОНЮК О. М.
329300, Миколаївська обл., Березнегувате, Партизанська, 12
10. МЕЛЬНИЧЕНКО А. М.
324400, Миколаївська обл., м. Снігурівка, вул. Інгулецька, 12, кв. 1

За виграшами звертатися: Миколаївська обл., Єланецький р-н, радгосп «Труд», Крамаренко Віктор Васильович, директор радгоспу, тел. 9-17-15, 9-51-23.

5 наборів чаю по 5 млн. крб.
1. БЕЗЛЮДНИЙ М. К.
327056, м. Миколаїв, пр. Миру, 32-В, кв. 140
2. БУГАЄНКО Н. Є.
329548, Миколаївська обл., Арбузинський р-н, с. Нові Ставки
3. ШАТКОВ В. А.
329400, Миколаївська обл., м. Снігурівка, вул. Жовтнева, 35
4. СВІДОВА О. Я.
329813, Миколаївська обл., Первомайський р-н, с. Лиса Гора, вул. Дорошенка, 1
5. НАЙСИК В. Є.
329042, Миколаївська обл., Єланецький р-н, с. Ольгопіль

Виграш можна отримати в редакції газети «Голос України».

Телефонуйте за телефонами 441-89-63, 449-15-79.

ОДЕСЬКА ОБЛАСТЬ

Сувенірні набори чаю по 5 млн. крб.
1. ЗАСЛАВСЬКИЙ В. С.
273100, Одеська обл., м. Котовськ, вул. Шевченка, 17, кв. 2
2. КВАРАЦХЕЛІЯ М. Г.
270028, м. Одеса, вул. Болгарська, 7, кв. 14
3. ПОНОМАРЕНКО М. І.
272500, Одеська обл., м. Арциз, вул. Карла Маркса, 62
4. ХИЛИНИЧЕНКО А. П.

ЯКІ ВИГРАЛИ У ЛОТЕРЕЇ «ГОЛОСУ УКРАЇНИ»

270033, м. Одеса, вул. Онезька, 18, кв. 2

5. ЧЕРЕДНИЧЕНКО А. П.
270044, м. Одеса, Французький бульвар, 29, кв. 6

Електричні шафи «Домашній хліб» та електродуховки:

а) мікропекарні

1. КРИКОТНЮК В. А.
272130, Одеська обл., Березівський р-н, с. Виноградне

2. ЯНКЕВИЧ В. А.
272555, Одеська обл., Татарбунарський р-н, с. Дивізія, І, вул. Леніна, 123

3. ПРИБЛУДА С. І.
273600, Одеська обл., смт Любашівка, вул. Пушкіна, 89

б) електродуховки

1. ІВАНОВ Б. Г.
Одеська обл., Білгород-Дністровський р-н, с. Приморське, вул. 50 років Жовтня, 66

2. ТОРЖИНСЬКА Г. Д.
272181, Одеська обл., Миколаївський р-н, с. Настасіївка

3. ЩЕРБАТЮК М. Ф.
273409, Одеська обл., Роздільнянський р-н, с. Гаївка

За виграшами звертатися: Одеса, Воротнюк Георгій Федорович, власний кореспондент «ГУ» по Одеській та Миколаївській областях, тел. 22-47-69.

ПОЛТАВСЬКА ОБЛАСТЬ

Сувенір з кераміки

ПОДВОРЧАНСЬКИЙ О. К.
315308, м. Кременчук-8, вул. Генерала Манагарова, 11, кв. 74

Грошові призи по 1 млн. крб.

1. ВАСИЛЬЄВА О. О.
315530, Полтавська обл., смт Оржиця, вул. Леніна, 15, кв. 9

2. КОСТЮК В. Г.
315505, Полтавська обл., Лубенський р-н, с. Новаки, вул. Радянська, 15

3. СВАТЕНКО М. І.
Полтавська обл., Чутівський р-н, с. Іскрівка, вул. Крицького, 21

4. СУШКО Н. А.
315870, Полтавська обл., м. Гадяч, вул. Шевченка, 11/45

5. СОСА М. П.
315364, Полтавська обл., Кременчуцький р-н, с. Салівка

6. КУБАЙ В. П.
315667, Полтавська обл., Шишацький р-н, с. Самари

7. НОСАЛЬ А. М.
315510, Полтавська обл., Лубенський р-н, с. Березоточа

8. ЗМАГА Л. Л.
315884, Полтавська обл., Гадяцький р-н, с. Бірки

9. СТРІЛЕЦЬ П. Ф.
315530, Полтавська обл., Оржицький р-н, с. Тимки

10. КРАВЧЕНКО П. С.
315525, Полтавська обл., Лубенський р-н, с. Мацьківці

11. ВОЙТЕНКО Н. О.
315600, Полтавська обл., м. Миргород, вул. Пролетарська, 57, кв. 36

12. ЖАРОМИЙ П. П.
315804, Полтавська обл., Лохвицький р-н, с. Бодаква

13. КАЛАЙДА С. П.
315459, Полтавська обл., Чорнухинський р-н, с. Загребелля

14. НІМЧЕНКО М. П.
315829, Полтавська обл., Лохвицький р-н, с. Скоробагатьки

15. ГРЕСЬ К. А.
315810, Полтавська обл., м. Лохвиця, вул. Пролетарська, 10

16. КІЩЕНКО Н. В.
315605, Полтавська обл., Миргородський р-н, с. Шахворостівка

17. ЯКОВЕНКО А. І.
315544, Полтавська обл., Оржицький р-н, с. Круподеринці

18. ЛИХВАР П. Ю.
315810, Полтавська обл., Лохвицький р-н, с. Млини

19. ЯРЕМЕНКО М. І.
315821, Полтавська обл., Лохвицький р-н, с. Свиридівка

20. МАТВІЄНКО Л. О.
315663, Полтавська обл., Шишацький р-н, с. Воскобійники

Сервіз фарфоровий чайний

ТЮТЮННИК М. І.
315300, Полтавська обл., м. Кременчук, вул. Шевченка, 25/9, кв. 13

Сервіз фарфоровий кавовий

ОРЄХОВ І. Т.
315870, Полтавська обл., м. Гадяч, пров. Кіндратенка, 8

За виграшами звертатися: Полтава, Гринь Григорій Федорович, власний кореспондент «ГУ» по Полтавській області, тел. 7-46-09.

РІВНЕНСЬКА ОБЛАСТЬ

Грошовий приз 3 млн. крб.

МЕЛЬНИЧУК С. В.
265213, Рівненська обл., Рівненський р-н, с. Дядьковичі

Грошовий приз 5 млн. крб.

Новоселецький І. Ю.
266000, м. Рівне, вул. Ківкідзе, 22, кв. 1

20 книг із серії «Реабілітовані історією»

1. КАРНАУХ А. С.
265960, Рівненська обл., Володимирецький р-н, смт Рафалівка

2. МОСКАЛЮК Г. У.
265127, Рівненська обл., Млинівський р-н, с. Вовничі, «Березина»

3. КАТРУК В. І.
265571, Рівненська обл., Дубровицький р-н, с. Трипутня

4. КАСЕНЧИК І. П.
265942, Рівненська обл., Зарічнянський р-н, с. Млинок

5. КІБИШ П. Д.
265914, Рівненська обл., Володимирецький р-н, с. Кідри, вул. Садова, 35

6. КОМІСАРОВА Н. І.
265237, Рівненська обл., Гощанський р-н, с. Чудниця

7. ШАПОВАЛОВ С. О.
265612, Рівненська обл., Острозький р-н, с. Бродівське

8. СЕРКО Н. Л.
265555, Рівненська обл., Дубровицький р-н, с. Озерськ

9. ВЛАСЮК П. О.
265441, Рівненська обл., смт Березне, вул. Ціолковського, 6-а, кв. 10.

10. ШЕВЧУК О. М.
Рівненська обл., Рівненський р-н, с. Верхівськ

11. ЛЕЩЕНКО М. Ю.
265450, Рівненська обл., м. Сарни, вул. 1-го Травня, 11-а

12. ШУЛЯК Ю. Д.
265642, Рівненська обл., Здолбунівський р-н, с. Урвенна

13. МЕТЕЛЮК О. В.
265108, Рівненська обл., Дубнівський р-н, с. Тараканів

14. КРИВИЦЬКИЙ І. Т.
265113, Рівненська обл., Млинівський р-н, с. Смордва

15. КЛЕК М. В.
265160, Рівненська обл., Дубнівський р-н, смт Смига, вул. Перемоги, 44

16. ЧЕРЕВАК К. О.
265965, Рівненська обл., Володимирецький р-н, с. Більська Воля

17. ПОДНІЖНИЙ М. І.
265161, Рівненська обл., Дубнівський р-н, с. Комарівка

18. РУДИК М.
265645, Рівненська обл., Здолбунівський р-н, Спасів

19. СТРИКІЛЬ Л. М.
265108, Рівненська обл., Дубнівський р-н, с. Пирятин

20. КОШМАК М. П.
265915, Рівненська обл., Володимирецький р-н, с. Жовкині

Набір речей для оселі (3 комплекти)

1. КОЛОТОВЧЕНКО К. В.
265518, Рівненська обл., Дубровицький р-н, с. Порубка

2. КОВАЛЬЧУК Ю. І.
265917, Рівненська обл., Володимирецький р-н, с. Озеро

3. ІЛЬЧУК С. Я.
265100, Рівненська обл., м. Дубно, вул. Костомарова, 31

Набір постільної білизни

ЗАГОРОВСЬКИЙ П. А.
265516, Рівненська обл., Дубровицький р-н, с. Бережки

За виграшами звертатися: Рівне, Мельничук Сергій Кирилович, власний кореспондент «ГУ» по Рівненській області, тел. 2-21-30.

СУМСЬКА ОБЛАСТЬ

3 мішки борошна

1. СТРОГАНОВ В. Т.
245110, Сумська обл., м. Шостка, вул. К. Маркса, 29, кв. 47

2. ЖУКОВА Н. М.
245030, Сумська обл., смт Ямпіль, вул. Боженка, 25, кв. 13

3. ПАНЧЕНКО Ф. М.
245930, Сумська обл., Роменський р-н, с. Олексіївка

3 мішки цукру

1. ШЕЛЕСТ О. Г.
245780, Сумська обл., м. Конотоп, вул. Кутузова, 3, кв. 2

2. ОСТРІВНА М. І.
245710, Сумська обл., м. Буринь, вул. Паризької комуни, 56

3. ЛИСЕНКО І. М.
245790. Сумська обл., Конотопський р-н, с. Підлипне, вул. Червона, 10

Набори лікеро-горілчаних виробів

1. ГОРБАНЬ О. І.
245780, Сумська обл., м. Конотоп, пр. Миру, 61, кв. 41

2. БАТРАК О. В.
244024, м. Суми, вул. Даргомижського, 7, кв. 12

3. БОНДАРЕНКО І. І.
245938, Сумська обл., Роменський р-н, с. Правдюки

5 наборів кухонного посуду

1. КОЛІСНИК М. І.
245942, Сумська обл., Роменський р-н, с. Андріївка

2. ДЯЧЕНКО Н. Д.
245901, Сумська обл., м. Ромни, 1-й п. К. Маркса, 6, кв. 6

3. ЗАРІЦЬКА С. А.
245210, Сумська обл., м. Білопілля, вул. Котляревського, 34, кв. 3

4. ПУХА І. О.
245904, Сумська обл., Роменський р-н, с. Ярошівка

5. ЄРМОЛЕНКО О. І.
245210, Сумська обл., Білопільський р-н, сел. Перемога

За виграшами звертатися: Суми, Максютенко Віталій Павлович, власний кореспондент «ГУ» по Сумській області, тел. 25-13-61.

ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСТЬ

10 зимових кролячих шапок

1. ВОЙТЮК М. І.
283713, Тернопільська обл., Шумський р-н, с. Садки

2. ГАВРИЛОВ М. В.
283280, Тернопільська обл., м. Кременець, вул. Панаса Мирного, 2

3. АНДРУХІВ Ю. П.
283625, Тернопільська обл., Чортківський р-н, с. Косів

4. КУЙБІДА Р. О.
282024, Тернопіль, вул. Б. Лепкого, 6, кв. 113

5. ГАЛЯС Д. І.
283650, Тернопільська обл., м. Борщів, вул. Гетьмана Мазепи, 7, кв. 33

6. ВІВЧАРИК І. М.
283266, Тернопільська обл., Гусятинський р-н, с. Сидорів

7. ХРЕПТИК С. І.
283216, Тернопільська обл., Монастириський р-н, с. Устя-Зелене

8. КИШКАН Г. М.
283601, Тернопільська обл., Чортківський р-н, с. Пробіжна

9. КРОЧАК О. В.
283650, Тернопільська обл., м. Борщів, вул. Дорундяка, 13

10. МАРКО Ю. І.
283280, Тернопільська обл., м. Кременець, вул. Липова, 3

Виграш можна отримати в редакції газети «Голос України».

Телефонуйте за телефонами 441-89-63, 449-15-79.

ХАРКІВСЬКА ОБЛАСТЬ

Міні-трактор Т-012

СУБОТА В. А.
312336, Харківська обл, Богодухівський р-н, с. Івано-Шийчине, вул. Лісова, 1

Килим

КАМЕНСЬКА О. І.
313450, Харківська обл., м. Первомайськ, вул. Жовтнева, 5, кв. 5

ІНШАКОВ Н. В.
312734, Харківська обл., Дворічанський р-н, с. Токарівка

За виграшами звертатися: Харків, Косий Микола Іванович, власний кореспондент «ГУ» по Харківській області, тел. 47-41-53.

ХЕРСОНСЬКА ОБЛАСТЬ

8 наборів кондитерських виробів вартістю по 2 млн. крб.

1. БОБИР М. П.
326860, Херсонська обл., м. Берислав, вул. Леніна, 291, кв. 9

2. БЄЛЯВЦЕВ І. П.
326205, Херсонська обл., Білозерський р-н, с. Посад-Покровське, вул. Херсонська, 39

3. ШЕВЧЕНКО А. П.
326880, Херсонська обл., Бериславський р-н, с. Козацьке, вул. 8 Березня, 3

4. ДЯЧЕНКО Р. Ф.
326244, Херсонська обл., Голопристанський р-н, с. Стара Збур'ївка, вул. Першотравнева, 50

5. ГАЙДАМАНЧУК І. М.
326848, Херсонська обл., м. Таврійськ, вул. Каховська, 65, кв. 7

6. АФОНІНА Н. Г.
325005, м. Херсон, вул. Миру, 10, кв. 50

7. ЧЕМНИЙ О. Я.
326341, Херсонська обл., Чаплинський р-н, селище Маркеєв, вул. Леніна, 25

8. БІЛИЙ В. Д.
325020, Херсон, вул. Лавреньова, 25, кв. 49

Аптечки з ліками:

аптечки транспортні

1. ГУСАКОВА З. С.
326736, Херсонська обл., Іванівський р-н, с. Любимівка

2. Садовський П. Ф.
Херсонська обл., Новотроїцький р-н, с. Одрадівка

3. ЧЕРЕВКО В. Д.
326610, Херсонська обл., м. Генічеськ, вул. Червоноармійська, 41

4. ПИЖЕНКО В. І.
326400, Херсонська обл., м. Скадовськ, вул. Куйбишева, 14, кв. 4

аптечки матері й дитини

1. ДОНЕЦЬ Д. М.
326663, Херсонська область, Новотроїцький р-н, смт Сивашське, вул. Гоголя, 45

2. ОХОТСЬКИЙ Ф. Ф.
326849, Херсонська обл., м. Нова Каховка, вул. Дзержинського, 15, кв. 28

3. ДОКАНІН Я. Є.
326738, Херсонська обл., Іванівський р-н, с. Українське, вул. 60 років Жовтня

4. ЩЕРБИНА О. Є.
326800, Херсонська обл., м. Каховка, п. Светлова, пр. Ворошилова, 1, кв. 30

Брюки

1. ТАНАНЄЄВА О. П.
326203, Херсонська обл., Білозерський р-н, с. Киселівка, вул. Шевченка, 9

2. ЛЕОНА В. І.
326662, Херсонська обл., Новотроїцький р-н, с. Одрадівка

Магнітофонні касети із записами українських пісень

1. ХОМА М. В.
326020, Херсонська обл., Нововоронцовський р-н, с. Любимівка

2. РЯБОШЛИК В. М.
325012 Херсон-12, вул. Робітнича, 169

За виграшами звертатися: Херсон, Калиниченко Іван Федорович, власний кореспондент «ГУ» по Херсонській області, тел. 6-36-32.

ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСТЬ

Породистий кінь

ЩУК Ж. Д.
281096, Хмельницька обл., Славутський р-н, с. Сьомаки

За виграшем звертатися: Хмельницький, Василашко Михайло Федорович, власний кореспондент «ГУ» по Хмельницькій області, тел. 72-06-53.

ЧЕРКАСЬКА ОБЛАСТЬ

Набори кондитерських виробів

1. КРАМАР К. І.
258221, Черкаська обл., с. Мошни, вул. Партизанська, 4

2. МОРОЗ О. А.
258757, Черкаська обл., Тальнівський р-н, с. Антонівка

Годинник-сувенір

КРАВЧЕНКО В. В.
258010, Черкаська обл., Драбів, вул. Гагаріна, 176, кв. 1

Набір офісних меблів

Горбунов М. І.
257030, м. Черкаси, вул. Ватутіна, 225, кв. 48

Грошові призи по 5 млн. крб.

1. БАНДЕЛЮК Т. А.
Черкаська обл., Тальнівський р-н, с. Довгеньке

2. ДАНИЛЮК Я. Г.
258630, Черкаська обл., Звенигородський р-н, с. Тарасівка

3. МОСКАЛЕНКО С. І.
258101, Черкаська обл., Золотоніський р-н, с. Новодмитрівка, вул. Гастелла, 10

4. РУДЕНКО Л. Д.
258900, Черкаська обл., м. Умань, вул. Жовтнева, 74, кв. 16

За виграшами звертатися: Черкаси, Титаренко Лідія Іванівна, власний кореспондент «ГУ» по Черкаській області, тел. 47-12-87.

ЧЕРНІВЕЦЬКА ОБЛАСТЬ

Меблевий набір «Натхнення»

ЧАБАН Г. О.
275503, Чернівецька обл., Глибоцький р-н, с. Кам'янка, вул. Набережна, 26.

Піджак модельний

МИХАЙЛИНА П. В.
274000, м. Чернівці, вул. Смаль-Стоцького, 8, кв. 1

Набір книг історичної тематики

МОДЕНОВА О. С.
274013, м. Чернівці, вул. Червоноармійська, 107/176

Абонемент на безплатний перегляд прем'єрних кінострічок у Чернівцях

ТКАЧ І. О.
274006, м. Чернівці, вул. Григорія Сковороди, 5, кв. 11

Набір магнітофонних касет із записами виступів зірок української естради

ХОДЗІНСЬКИЙ М. М.
275100, Чернівецька обл., с. Кельменці, вул. Богдана Хмельницького, 2

Пристрій для плетіння великогабаритних виробів

МАТВІЄНКО О. І.
274032, м. Чернівці, вул. Ентузіастів, 5, кв. 132

Абонемент на перегляд нових вистав у Чернівцях

ЗОЛОТАРЬОВА Л. А.
274022, Чернівці, вул. Боярка, 10, кв. 31

За виграшами звертатися: Чернівці, Бабух Василь Іванович, власний кореспондент «ГУ» по Чернівецькій області, тел. 2-63-15.

ЧЕРНІГІВСЬКА ОБЛАСТЬ

Костюм дитячий

ЦИГАНОК А. М.
251131, Чернігівська обл., Носівський р-н, с. Червоні Партизани, вул. Партизанська, 35

Костюм мисливський

ЦАРЕНКО Є. С.
251127, Чернігівська обл., Носівський р-н, с. Козари, вул. Шевченка, 1

Костюм зимовий

ДЕЙНЕКА П. Ф.
251025, Чернігівська обл., Бахмацький р-н, с. Терешиха

Трактор Т-012

НОВИК В. І.
Чернігівська область.

За виграшами звертатися: Чернігів, Павленко Сергій Олегович, власний кореспондент «ГУ» по Чернігівській області, тел. 95-74-18.

Від Комітету по Державних преміях України в галузі науки і техніки

Комітет по Державних преміях України в галузі науки і техніки повідомляє, що до участі в конкурсі на здобуття Державних премій України в галузі науки і техніки 1996 року допущено такі праці:

1. **Митропольський Ю. О., Самойленко А. М., Нгуєн В. Д., Перестюк М. О., Кулик В. Л., Лопатін О. К., Ронто М. Й., Теплінський Ю. В.** Цикл праць «Нові математичні методи в нелінійному аналізі».

Представлено Інститутом математики НАН України.

2. **Горьовий Л. Є., Дрогаль Т. Г., Здзеба І. О., Мацкевич Я. С., Морозов А. О., Севастьянов В. Ф., Швець М. Я., Шестопал І. В.** «Система інформаційно-аналітичного забезпечення законотворчої та правозастосовної діяльності».

Представлена Інститутом проблем математичних машин і систем НАН України.

3. **Бугайов В. М., Кортушин Г. І., Остапченко Б. К., Сіверський П. М., Спіженко Ю. П., Шульженко В. Б.** «Розроблення і впровадження в систему охорони здоров'я сучасних інформаційних технологій».

Представлено Українським центром інформаційних технологій та Національного реєстру МОЗ України, Українським науково-практичним центром ендокринної хірургії, трансплантації ендокринних органів і тканин АМН України, Інститутом проблем математичних машин і систем НАН України.

4. **Левченко О. Л., Федоров В. І., Бахтін В. М., Тищенко М. Т., Касіянчук М. В., Шкода Я. М., Бортнік Т. І., Огурцов А. П., Стасевич Р. К.** «Розроблення, створення і впровадження універсального програмно-технічного комплексу «Дія» для енергоресурсозбереження на діючих виробництвах промисловості й енергетики».

Представлене Дніпродзержинським державним технічним університетом.

5. **Адаменко І. М., Григор'єв В. М., Дюмін М. Є., Пелетминський С. В., Рудавський Е. Я., Чаговець В. К.** Цикл праць «Кінетичні процеси у квантових рідинах та кристалах».

Представлений Фізико-технічним інститутом низьких температур імені Б. І. Вєркіна НАН України.

6. **Бомко В. О., Гусєв Є. В., Кушин В. В., Файнберг Я. Б., Хижняк М. А., Шуліка М. Г.** Цикл праць «Змінно-фазова фокусировка, розробка та створення прискорювачів протонів та іонів на її основі».

Представлений Національним науковим центром «Харківський фізико-технічний інститут».

7. **Іщенко С. С., Моцний Ф. В., Білий М. М., Берча Д. М., Стахіра Й. М., Кошкін В. М.** «Фізика шаруватих кристалів і споріднених з ними систем».

Представлено Інститутом фізики напівпровідників НАН України.

8. **Гетьманчук Ю. П., Ділунг Й. Й., Кувшинський М. Г., Магдинець В. В., Маслюк А. Ф., Сиромятніков В. Г., Гранчак В. М., Грищенко В. К., Гудзера С. С., Шевчук А. В.** Цикл наукових праць «Наукові основи створення фоточутливих олігомерних матеріалів і методів реєстрації оптичної інформації та їх використання у наукоємних технологіях».

Представлений Київським національним університетом імені Тараса Шевченка та Інститутом хімії високомолекулярних сполук НАН України.

9. **Ісаєв С. Д., Красуцький П. О., Степанов Ф. М., Юрченко О. Г.** Цикл наукових праць «Каркасні сполуки в органічному синтезі».

Представлений Національним технічним університетом України «Київський політехнічний інститут».

10. **Квасніков Є. І., Підгорський В. С., Коваленко Н. К., Нестеренко О. О., Головач Т. М., Мацюк В. М., Коркушко О. В., Григоров Ю. Г., Кононович Н. Г., Дмитровська Г. П.** Цикл праць «Біологія молочнокислих бактерій, розроблення наукових принципів створення на їх основі препаратів і продуктів спрямованої дії для людини та тварин, організація промислового виробництва та впровадження в народне господарство».

Представлений Інститутом мікробіології і вірусології імені Д. К. Заболотного НАН України.

11. **Мойбенко О. О., Сагач В. Ф., Шаповал Л. М., Соловйов А. І., Базілюк О. В., Марченко С. М., Жукова А. В. Ткаченко М. М.** Цикл наукових праць «Роль ендотелію та біологічно активних речовин ендотеліального походження в регуляції кровообігу і діяльності серця».

Представлений Інститутом фізіології імені О. О. Богомольця НАН України.

12. **Скороход В. О., Білий П. Ф., Гульчак А. Б., Тетеря С. П., Костюніна Н. О., Зубова Н. П., Стрельченко В. В., Толстік А. І.** «Теоретичні основи промислової біотехнології виробництва оздоровленого посадкового матеріалу винограду».

Представлено Науково-виробничим південним біотехнологічним центром.

13. **Тяпкін К. Ф., Гонтаренко В. М., Гінтов О. Б., Зелінський І. П., Ханонкін О. А., Черкез Є. А.** «Закономірності деформації верхньої частини тектоносфери Землі, що встановлені теоретичними і експериментальними методами».

Представлено Державною гірничою академією України.

14. **Дорогунцов С. І., Горєв Л. М., Хвесик М. А.** Цикл наукових праць «Основи оптимізації екосередовищ».

Представлений Радою з вивчення продуктивних сил України НАН України.

15. **Кубійович В. М., Струк Д. Г.** П'ятитомна англомовна праця «Енциклопедія України».

Представлена Центральною науковою бібліотекою імені В. І. Вернадського НАН України.

16. **Бутич І. Л., Шандра В. С., Глизь І. І., Бутич М. І., Франко О. О.** Серія праць «Українське національне відродження в документах і мемуарах XIX ст.».

Представлена Інститутом української археографії та джерелознавства імені М. С. Грушевського НАН України.

17. **Городній М. М., Созінов О. О., Яковенко В. П., Сердюк А. Г., Тивончук С. О., Якушко С. І., Олійниченко В. Г., Ємець М. М., Мельник І. П.** «Українська комплексна система переробки органічних відходів «Біоекотех».

Представлена Національним аграрним університетом.

18. **Дриго В. О., Михайленко М. К., Могильний О. М., Булиженко О. Д., Лящов В. Т., Наровецький В. П., Остапенко М. А., Ступак В. В., Бондарчук А. А., Луценко М. М.** «Розроблення і освоєння виробництва комплекту машин та обладнання для доїння корів».

Представлено Українським науково-дослідним інститутом по прогнозуванню і випробуванню техніки та технологій для сільськогосподарського виробництва.

19. **Шайтан І. М., Клименко С. В., Мороз П. А., Чупріна Л. М.** Цикл наукових праць «Інтродукція, селекція та біологічні основи культури південних плодових рослин».

Представлений Центральним ботанічним садом імені М. М. Гришка НАН України.

20. **Зозуля Ю. П., Галич С. П., Дольницький О. В., Лисайчук Ю. С., Сулій М. М., Цимбалюк В. І., Чайковський Ю. Б., Яценко В. П.** «Розроблення і впровадження нових методів діагностики та хірургічного лікування ушкоджень периферійної нервової системи, організація спеціалізованої хірургічної допомоги в Україні».

Представлено Національним медичним університетом імені О. О. Богомольця.

21. **Гайко Г. В., Куліш М. І., Левенець В. М., Лоскутов О. Є., Рибачук О. І., Сіменач Б. І., Скляренко Є. Т., Шумада І. В.** «Розроблення та впровадження у медичну практику реконструктивно-відновних операцій на великих суглобах при їх ушкодженнях та ортопедичних захворюваннях».

Представлено Українським науково-дослідним інститутом травматології та ортопедії.

22. **Горовенко Г. Г., Усенко Ю. Д., Фещенко Ю. І., Макаров А. В., Радіонов Б. В., Пилипчук М. С., Багіров М. М., Мітюк І. І., Гунько П. М., Мельник В. М.** «Наукове розроблення і створення системи пульмонологічної допомоги в Україні».

Представлено Інститутом фтизіатрії і пульмонології імені Ф. Г. Яновського АМН України.

23. **Щербіна В. Г., Казаков С. В., Уманець М. П., Іванов Є. А., Удовиченко В. П., Чабан М. Г., Шиленко В. М., Суворов Б. В., Жабров С. П.** «Створення технополісу Славутич, як шлях реабілітації територій, забруднених радіоактивними речовинами внаслідок Чорнобильської катастрофи».

Представлено Державним комітетом України з використання ядерної енергії.

24. **Резнік Б. Я., Бабій І. Л., Бариляк І. Р., Гнатейко О. З., Гречаніна О. Я., Запорожан В. М., Мінков І. П.** Цикл наукових праць «Вроджена та спадкова патологія у дітей України: діагностика, лікування, профілактика».

Представлений Українським науковим гігієнічним центром, Львівським науково-дослідним інститутом спадкової патології, Одеським державним медичним університетом, Харківським інститутом удосконалення лікарів.

25. **Можаєв Г. О., Заболотній В. М., Грідін В. С., Тріщинський А. І., Ковешніков В. Г., Дьяконов В. П., Малиш І. Р.** «Система життєзабезпечення потерпілих у аваріях і катастрофах на вугільних шахтах».

Представлена Луганським державним медичним університетом.

26. **Новиков М. В., Шульженко О. О., Боримський О. І., Шепелєв А. О., Бондарєв Є. К., Давидов М.. О., Якименко В. Д., Порада О. М., Присяжнюк І. П., Єрмоленко Л. О.** «Створення високопродуктивного абразивного інструменту на основі надтвердого кубічного нітриду бору, забезпечення його конкурентоздатності на світовому ринку, широкого промислового виробництва та ефективного застосування».

Представлено Інститутом надтвердих матеріалів імені В. М. Бакуля НАН України.

27. **Бондарєв А. А., Жадкевич М. Л., Куцан Ю. Г., Тур Л. В., Колос Б. П., Ярусевич В. Г., Астахов Л. С., Саморукова Г. В., Шипіцин Б. М.** «Розроблення та впровадження технічних засобів автоматизації прогресивних електронно-променевих технологій зварювання виробів нової техніки в умовах промислового виробництва».

Представлено Інститутом електрозварювання імені Є. О. Патона НАН України.

28. **Аснєс О. М., Борисов І. О., Горін О. М., Жидков В. В., Красновський І. Н., Кундилєв В. К., Ландик В. І., Мурав'я Є. С., Скляренко М. А., Соколов Г. В.** «Наукові основи, розроблення та освоєння технологій масового виробництва гами побутових холодильників і морозильників».

Представлено Міністерством машинобудування, військово-промислового комплексу і конверсії України.

29. **Гершун О. С., Горилецький В. І., Гриньов Б. В., Заславський Б. Г., Мойсеєнко Б. І., Радкевич О. В., Трофименко В. В., Ейдельман Л. Г.** «Розроблення та промислове освоєння технологічних процесів автоматизованого вирощування великогабаритних сцинтиляційних лужногалоїдних монокристалів та виготовлення детекторів на їх основі для різних галузей ядерного приладобудування».

Представлено Науково-технологічним концерном «Інститут монокристалів» НАН України.

30. **Данилейко М. В., Клейман О. С., Козубовський В. Р., Мачехін Ю. П., Негрійко А. М., Прохоренко В. І., Соловйов В. С., Тихонов Є. О., Яценко Л. П., Яцків Д. Я.** Цикл наукових праць «Фізичні основи, розробка та створення високостабільних лазерних систем для метрології, аналітичних вимірювань та фундаментальних досліджень».

Представлений Інститутом фізики НАН України.

31. **Данченко Г. Д., Казаков С. С., Казначеєв В. А., Кійко Г. В., Нефедов Ю. А., Рабінович О. В., Садовник Ю. В., Сашевський В. М., Стеценко М. В., Таран-Жовнір Ю. М.** «Розроблення і освоєння нової технології виплавки корозієстійких сталей методом газокисневого рафінування у агрегатах конверторного типу».

Представлено Міністерством промисловості України.

32. **Лариков Л. Н., Барабаш О. М., Коваль Ю. М., Ісайчев В. І., Прокопенко Г. І., Рафаловський В. А., Шматко О. А., Кононенко В. А., Тихонов Л. В., Юрченко Ю. П.** П'ятитомний довідник «Структура і властивості металів та сплавів».

Представлено Інститутом металофізики НАН України.

33. **Злобін В. П., Ваньчик І. Л., Горенко В. Г., Казберч Л. А., Каричковський П. М., Найдек В. Л., Сівер М. В., Терехов В. В., Яковчук В. Є.** «Створення і впровадження автоматизованого комлексу устаткування і прогресивного нового ресурсозбережного екологічно чистого технологічного процесу лиття заготовок гільз циліндрів двигунів внутрішнього згоряння в розкладні металеві форми з теплоізолюючим покриттям».

Представлено Фізико-технологічним інститутом металів та сплавів НАН України.

34. **Дриженко А. Ю., Димченко О. В., Єлісеєв О. К., Кривошеєв О. В., Кумченко М. М., Мартиненко В. П., Панчошний М. М., Станков О. П., Храпко О. І., Шапар А. Г.** «Розроблення та впровадження нової ресурсозбережної технології видобутку залізних руд на кар'єрах України».

Представлено Інститутом проблем природокористування та екології НАН України.

35. **Булат А. Ф., Виноградов В. В., Воробйов Є. О., Калфакчиян О. П., Рєпка В. В., Софійський К. К.** Цикл праць з наукового обгрунтування, розроблення та впровадження ресурсозбережних методів і технологій керування властивостями та станом вкрай напруженого вуглепородного масиву малоенергоємними впливами.

Представлений Інститутом геотехнічної механіки НАН України.

36. **Кузнєцов В. Г., Тугай Ю. І., Джуварли Ч. М., Дмитрєв Є. В., Удод Є. І., Молчанов В. М., Осико В. В., Кришталь А. Г., Шмельов Б. Б., Багно В. Д.** «Розроблення наукових основ, методів і технічних засобів запобігання ферорезонансним процесам на підстанціях електричних мереж напругою 110 кВ і вище».

Представлено Інститутом електродинаміки НАН України.

37. **Приймак М. І., Сульжик М. І., Тимощенко П. М., Буній Л. П., Степанов А. В., Пікашов В. С., Великодний В. О., Сало В. П.** Цикл наукових праць «Розробка наукових основ, засобів ефективного використання сировинних і паливно-енергетичних ресурсів та вирішення екологічних проблем в нафтопереробній і нафтохімічній промисловості України».

Представлений Державним комітетом нафтової, газової та нафтопереробної промисловості України.

38. **Баглай А. П., Балицький В. С., Чернишов В. М., Гутніченко Т. П., Гармаш О. І., Колесник Ю. Р., Омельченко О. О., Дямінов М. С.** «Розроблення, організація серійного виробництва та масове впровадження в будівництво України вітчизняних полімерних герметизуючих та гідроізоляційних матеріалів».

Представлено орендним підприємством «Науково-дослідний інститут будівельного виробництва».

39. **Гальченко О. М., Гоголь Г. М., Лазаренко П. І., Підберезний М. П., Сидоренко В. І., Смоляк В. В., Уголков В. А., Цаберябій В. С., Шуваєв Ф. Ф., Якименко О. Т.** «Розроблення і впровадження нових технологій при спорудженні шестиструмкових сортових машин безперервного лиття заготовок крупного перерізу на Дніпровському металургійному комбінаті імені Дзержинського».

Представлено Українською державною корпорацією з виконання монтажних і спеціальних будівельних робіт.

40. **Петров В. В., Банніков Ю. О., Додонов О. Г., Кожешкурт В. І., Мова В. І., Монастирецький М. Г., Нестеренко О. В., Сандул В. Я., Уваренко М. М., Шевченко Л. Л.** «Наукові основи та технологія масового розповсюдження комп'ютерної інформації по телевізійних мережах».

Представлено Інститутом проблем реєстрації інформації НАН України.

41. **Туренко А. М., Клименко В. І., Богомолов В. О., Рижих Л. О., Захаров В. М., Давидяк С. І., Антоненко О. А., Сопов В. О.** «Комплекс робіт зі створення і промислового освоєння високоефективних апаратів пневматичних систем автомобільних транспортних засобів».

Представлений Харківським державним автомобільно-дорожнім технічним університетом.

42. **Стабніков В. М., Циганков П. С., Домарецький В. А., Шиян П. Л., Малежик І. Ф., Яресько В. П., Черняк В. Г., Семикін В. П., Артюхов О. О., Гончар С. Ф.** «Розроблення і освоєння випуску вітчизняного устаткування брагоректифікаційних установок та ресурсозбережної технології ректифікації етилового спирту».

Представлено Українським державним університетом харчових технологій.

43. **Марочко І. О., Кузнецова Л. О., Заєць О. С., Кузнецов Ю. О., Шкурін Є. А., Плахотний О. М., Бойчук Г. П., Рябчун О. Т., Коркач І. П., Гавва В. М.** «Створення та впровадження комплексу машин та обладнання для механізації вантажно-розвантажувальних робіт з буряками в цукровій промисловості».

Представлено Українським науково-дослідним інститутом цукрової промисловості, Науково-технічним товариством харчової промисловості України.

44. **Костюк В. І., Гавриш А. П., Поліщук М. М., Спину Г. О., Ткач М. М., Ямпольський Л. С.** Цикл підручників з робототехніки: «Робототехніка» (К.: Вища школа, 1994), «Елементи робототехнічних пристроїв і модулі ГВС» (К.: Вища школа, 1992), «Гибкие робототехнические системы» (К.: Вища школа, 1989).

Представлений Міністерством освіти України.

45. **Кононський О. І.** Підручник «Біохімія тварин» (К.: Вища школа, 1994).

Представлений Міністерством освіти України.

46. **Шкіль М. І., Колесник Т. В., Котлова В. М.** Комлект підручників з вищої математики: «Вища математика» в трьох книгах (К.: Либідь, 1994), «Математичний аналіз» у двох частинах (К.: Вища школа, 1978 (I ч.); 1981 (II ч.).

Представлений Міністерством освіти України.

47. **Кульчицький К. І., Дітковський А. П., Кобзар О. Б., Ковальський М. П., Скрипніков М. С., Соловйов С. А., Щитов В. С., Хворостяна Т. Т.** Підручник «Оперативна хірургія і топографічна анатомія» (К.: Вища школа, 1994).

Представлений Міністерством освіти України.

Публікуючи список робіт, допущених до участі в конкурсі на здобуття Державних премій України в галузі науки і техніки 1996 року, Комітет звертається до наукових та науково-технічних товариств, наукових установ, підприємств, вищих навчальних закладів, учених та спеціалістів, широкої громадськості з проханням взяти участь у обговоренні переліченях праць і повідомити свою думку щодо їх змісту та колективів претендентів.

Назви робіт і колективи претендентів публікуються, в основному, у відповідності з поданням і будуть уточнюватися під час дальшого обговорення.

Відгуки та зауваження, а також матеріали громадського обговорення робіт і колективів претендентів просимо надсилати до 1 жовтня ц. р. за адресою: 252650, Київ-5, вул. Горького, 51, тел./факс 220-80-14, Комітет по Державних преміях України в галузі науки і техніки.

Арбитражным судом Луганской области (348016, Луганск, пл. Героев Великой Отечественной войны) возбуждено дело № 46/10б о признании банкротом арендного шахтостроительного управления № 3 (349970, Первомайск, ул. Жукова, 4, р/с № 205301 в АК ПИБ, код 2175-9568).

Целью данного объявления является выявление кредиторов АШСУ-3, а также возможных санаторов.

Заявление кредиторов, санаторов подаются в арбитражный суд в течение месяца со дня опубликования данного объявления.

Арбитражным судом Харьковской области (г. Харьков, 310002, ул. Сумская, 64) возбуждено дело № 2401/7-01 о признании банкротом акционерного общества «Харьковская фабрика «Украина». Юридический адрес: 310126, г. Харьков, пер. Мясной, 1, расчетный счет № 369705 в Киевском отделении АКБСР, МФО 351298, код ОКПО 02968504.

Претензии возможных кредиторов и заявления санаторов принимаются в течение месяца со дня опубликования этого объявления.

Зміни до інформації про випуск акцій п'ятої емісії акціонерного комерційного банку «Причорномор'я»

Згідно з рішенням загальних зборів акціонерів від (протокол № 6, 21 червня 1996 року) розділ 3 інформації про випуск акцій п'ятої емісії Акціонерного комерційного банку «Причорномор'я», яку було опубліковано в газеті «Голос України» від 15 червня 1996 року, викласти у такій редакції:

3. Дані про емісію акцій

З метою підтримання високих темпів розвитку й розширення активних операцій банку загальні збори акціонерів АКБ «Причорномор'я» прийняли рішення про збільшення статутного фонду до 320,0 млрд. крб. (1 389 екю) шляхом збільшення номінальної вартості акцій попередніх емісій і додаткового випуску акцій п'ятої емісії (протокол № 6 від 21 червня 1996 р.).

Банк випускає 640 000 простих іменних акцій серії A-IV №№ 000001 — 640000 номінальною вартістю 500 000 (п'ятсот тисяч) карбованців на загальну суму 320,0 млрд. крб. Привілейовані акції не випускаються. При цьому 140 000 акцій п'ятої емісії на загальну суму 70 млрд. крб. розміщуються шляхом обміну на акції попередніх емісій. Власники акцій попередніх емісій мають безумовне право обміняти п'ять акцій, які їм належать, на одну акцію п'ятої емісії. Решта, 500 000 акцій, розміщуються шляхом вільного продажу.

Передплата та обмін акцій розпочинається 27 липня 1996 року і закінчується 27 вересня 1996 року. Якщо до закінчення зазначеного терміну передплатою буде охоплено весь випуск акцій, збори акціонерів можуть прийняти рішення про дострокове закінчення передплати. Акції розповсюджуються, як зазначено у другому абзаці чинного розділу. Власниками акцій можуть бути юридичні особи і громадяни.

Форма випуску акцій — безпаперова. Акції зберігаються як записи на рахунках депо, які відкривають акціонерам у депозитарії банку. Акціонерові після повної сплати курсової вартості акцій видають оформлений у встановленому порядку витяг з його рахунку депо, який є єдиним і достатнім документом, що підтверджує права володіння акціями.

Власники простих іменних акцій згідно з чинним законодавством мають право:

брати участь в управлінні справами банку безпосередньо або через свого представника;

брати участь у розподілі прибутку банку та одержувати його частку (дивіденди);

вийти з числа акціонерів банку, продавши в установленому порядку свої акції самому банкові або третім особам;

одержувати інформацію про діяльність банку.

Акціонерам банку надають такі пільги:

придбання акцій наступних емісій за номінальною вартістю на суму наявного пакета акцій;

надання позачергового пільгового кредиту під заставу акцій, які належать акціонерові;

надання банківських гарантій акціонерові або третім особам під заставу акцій, які належать акціонерові;

пільгове розрахунково-касове обслуговування;

позачергове забезпечення потреб в іноземній валюті.

Сплата дивідендів здійснюється згідно з рішеннями загальних зборів акціонерів за місцерозміщенням банку.

Арбитражный суд Донецкой области возбудил дела:

№ 162-3/16 от 17.08.95 г. о банкротстве малого совместного предприятия «Феникс» (Донецк-17, бул. Шевченко, 86/27, р/с 468982 в Донецком филиале АК Стромбанка г. Донецка, МФО 334002);

№ 160-3/16 от 07.08.95 г. о банкротстве Донецкого страхового общества «Хелп» (Донецк-59, ул. Гутченко, 26-а, р/с 1467012 в КБ «Икар-банка», МФО 334594);

№ 161-3/16 от 07.08.95 г. о банкротстве Донецкого малого коллективного предприятия «Вектор» (Донецк-14, ул. Левобережная, 62, р/с 2468498 в ОПЕРУ УСБ г. Донецка, МФО 334011).

Просим кредиторов в месячный срок обращаться по адресу: Донецк-106, бул. Пушкина, д.34. Тел.90-73-07.

Арбитражным судом Харьковской области (г. Харьков, 310002, ул. Сумская, 64) возбуждено дело № 104/7-54 о признании банкротом ЧФ «Аурика-Л». Юридический адрес: г. Харьков, ул. Командарма Уборевича, 46а, кв. 51, расчетный счет № 369017 в Харьковском филиале «Медицинского «Банка» Украинского банка «Возрождение», МФО 351812.

Претензии возможных кредиторов и заявления санаторов принимаются в течение месяца со дня опубликования этого объявления.

Арбитражным судом Харьковской области (г. Харьков, 310002, ул. Сумская, 64) возбуждено дело № 103/7-54 о признании банкротом ЧП «Перспектива-2». Юридический адрес: г. Харьков, пр. 50 лет ВЛКСМ, 72, кв. 208, расчетный счет № 200468028 в АКБ «Базис» г. Харькова, МФО 351760.

Претензии возможных кредиторов и заявления санаторов принимаются в течение месяца со дня опубликования этого объявления.

Арбитражным судом Харьковской области (г. Харьков, 310002, ул. Сумская, 64) возбуждено дело № 105/7-54 о признании банкротом АОЗТ «РДМ». Юридический адрес: г. Харьков, пр. Тракторостроителей, 095, кв. 223, расчетный счет № 6467837 в АВУББ «Грант», МФО 351607.

Претензии возможных кредиторов и заявления санаторов принимаются в течение месяца со дня опубликования этого объявления.

Арбитражным судом Харьковской области (г. Харьков, 310002, ул. Сумская, 64) возбуждено дело № 1649/7-72 о признании банкротом ЧФ «Сириус». Юридический адрес: г. Харьков, ул. Тимуровцев, 76а, кв. 40, расчетный счет № 000468059 в Укрэксимбанке г. Харькова, МФО 351618.

Претензии возможных кредиторов и заявления санаторов принимаются в течение месяца со дня опубликования этого объявления.

Арбитражным судом Харьковской области (г. Харьков, 310002, ул. Сумская, 64) возбуждено дело № 1165/7-54 о признании банкротом ЧП «Альтер-ЭГО». Юридический адрес: г. Харьков, пр. 50 лет ВЛКСМ 69, корп. А, кв. 33, расчетный счет № 000644156 в Харьковском филиале АБ «Инко», МФО 351782.

Претензии возможных кредиторов и заявления санаторов принимаются в течение месяца со дня опубликования этого объявления.

Арбитражным судом Харьковской области (г. Харьков, 310002, ул. Сумская, 64) возбуждено дело № 107/7-54 о признании банкротом ООО «Эскейп». Юридический адрес: г. Харьков, 120, ул. Тимуровцев, 36, кв. 6, расчетный счет № 500467327 в НПК-БАНКЕ г. Харькова, МФО 351789.

Претензии возможных кредиторов и заявления санаторов принимаются в течение месяца со дня опубликования этого объявления.

Арбитражным судом Харьковской области (г. Харьков, 310002, ул. Сумская, 64) возбуждено дело № 106/7-54 о признании банкротом ПКФ «Юпитер-М». Юридический адрес: 310136, г. Харьков, ул. Героев Труда, д. 37Г, кв. 16, расчетный счет № 467685 в АВУББ «Проминвестгрант», МФО 351630.

Претензии возможных кредиторов и заявления санаторов принимаются в течение месяца со дня опубликования этого объявления.

Арбітражний суд м. Києва порушив справу про банкрутство: «Авиакомпании применения авиации в народном хозяйстве».

Р/р 420601 в АБ «Ажио» МФО 300175. Просимо кредиторів звертатися в місячний термін за адресою: 252030, м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 44 в, тел. 216-65-72.

По заявлению отделения АК АПБ «Украина» гор. Лутугино арбитражный суд Луганской области (348000, г. Луганск, пл. Героев ВОВ, 3а) возбудил дело № 97/10б о банкротстве совхоза «Ореховский» (Луганская обл., Лутугинский район, 349084, село Ореховка, расчетный счет № 000406807 в отделении АК АПБ «Украина» гор. Лутугино, МФО 304267.

Претензии кредиторов принимаются в течение месяца со дня опубликования объявления.

Арбитражный суд Днепропетровской области (320004 г. Днепропетровск, пр. Кирова,1) возбудил дело № 518/87 от 27.05.96 г. о признании банкротом ЧП «Лебедев и сыновья» (г. Днепропетровск, пл. Петровского 1а, расчетный счет 2468513, МФО 305567 в Правобережном отделении АКБ «Украина»).

Претензии кредиторов принимаются в течение месяца со дня опубликования объявления.

Арбитражный суд г. Севастополя (335008 г. Севастополь, пл. Восставших, 6) возбудил дело № 031/4 о банкротстве ООО «Старт-Инвест» (335075, г. Севастополь, ул. Репина, д. 3; р/с 002467397 в АК «Нэвиконбанк» г. Севастополя.

Арбитражный суд Автономной Республики Крым 6 июня 1996 года возбудил дело о банкротстве № 963-10 кооператива «И М М Ш» по заявлению Госналогинспекции по г. Судаку. Адрес кооператива: г. Судак, 334724, с. Грушевка, ул. Шоссейная, 10, расчетный счет в Судакском АКБ «Крым-банк» 000461605, МФО 324634.

Кредиторам, а также возможным санаторам в месячный срок с момента опубликования объявления о возбуждении дела о банкротстве направлять заявления с имущественными требованиями к должнику по адресу: 334800, г. Симферополь, ул. К. Маркса, 18 Арбитражный Суд Автономной Республики Крым.

Дочірнє підприємство «Уай Бі Ем Магнекс-Україна» сповіщає про свою ліквідацію. Претензії приймаються протягом двох місяців з часу опублікування оголошення.

Телефон: 8-044-441-44-08, 8-044-488-74-26.

Адреса: 252067, м. Київ, бульвар І. Лепсе, 4.

Легенди і дійсність

Людське існування, як і буття Всесвіту, безглузде?

85 років тому в Одесі вийшов перший том творів Олексія Плюща

ВЛАСНЕ, що можна сказати про життя людини, якщо воно вміщується у 20 років? З'ясовується, дуже багато, коли власник того життя наповнив його дощенту інтелектуальними пошуками й творчістю.

Саме таке життя українського письменника Олексія Плюща. Він брат по долі Василеві Чумаку, який прожив лише 19 літ.

Біографія О. Плюща коротка. Народився 1887 року на Чернігівщині. Навчався у Варшавській гімназії. Мріяв продовжити освіту у Львівському або Київському університетах. Навчався у Ніжинському історично-філологічному інституті. 12 червня 1907 року юнак залишив записку: «Пропаща надія... Прощайте... Бачу, що нема мені щастя на сім гидкім світі... Поховайте в саду... Ще раз прощайте... Радійте... Мене ж забудьте...» і увечері застрелився.

Зовнішнім поштовхом до цього фатального кроку були обставини особистого життя О. Плюща. Юнак вирішив одружитися, та батьки відмовляли його, на що згодилася нарешті й наречена. Вражений цим хлопець добровільно пішов із життя.

Але були й глибинні причини самогубства. Вони в конфлікті юної творчої душі з жорстокою дійсністю Російської імперії. Дуже рано пробудився в О. Плющеві письменницький талант. Вже в 12 років він веде щоденник рідною мовою, яку опанував, можна сказати, самотужки. Коли в Одесі Іван Липа почав видавати заплановане багатотомне зібрання творів О. Плюща, до нього увійшли поезії та проза (новелістика). Дослідники називають ще цілу низку творів О. Плюща, не відомих читачеві: романи «Вперед» і «В натовпі», п'єси «Перед світом» та «Годі», «Короткий підручник з історії українського письменства», щоденник, понад 15 незакінчених творів, серед яких повість «Два приятелі, або Чи Христос, чи революція?» і роман «Метаморфози».

І все це залишив по собі юнак, який прожив лише 20 літ!

Літературознавець Євген Нахлік стверджує, що О. Плющ «збагатив українську літературу, оригінальними зразками інтелектуальної, філософсько-психологічної прози». Представникам традиційної української літератури XIX століття, зокрема І. Нечую-Левицькому, проза О. Плюща не сподобалася, він вважав її декадентською. Зате прихильник модерної естетичної думки критик М. Сріблянський (М. Шаповал) вітав появу молодого письменника, якому не чужі пошуки імпресіоніста М. Коцюбинського, неоромантиків Лесі Українки та О. Кобилянської, експресіоніста В. Стефаника, символістів М. Вороного, Н. Кобринської, Б. Лепкого та М. Яцківа.

Ці оцінки творчості О. Плюща закономірні, адже його письменницький світогляд грунтувався на європейській філософії, зокрема, К'єркегора, Бергсона, Ніцше, Шопенгауера. Юнак студіював твори Г. Ібсена, Г. Гауптмана, Ч. Дарвіна.

О. Плющ чітко бачив своє завдання в участі в інтелектуальному опорі російському абсолютизмові, в боротьбі за національну незалежність й культурну самобутність України. Він натхненно шукав альтернативу зневірі, духовний кризі, яку переживало українське суспільство на початку XX століття.

«Бути чи не бути Україні» — це погамлетівськи поставлене питання вирішують герої прози О. Плюща. І вирішують його позитивно. В державному майбутньому батьківщини О. Плющ бачив смисл свого життя й існування людини взагалі.

Олег МАРТУСЬ.

З телетайпа

Ювілей козацького села Германівки

Старовинне козацьке село Германівка, що в Обухівському районі на Київщині, святкує своє 900-річчя. Щоб привітати ювілярів, вихідного дня на центральному майдані села зібралися гості зі столиці, з навколишніх сіл і міст.

Постріли з козацьких гармат скликали гостей на майдан, у центрі якого постав пам'ятний знак (дипломна робота вихованця Академії мистецтв Володимира Кузнецова) на честь ювілею. Його освятив Патріарх Київський і всієї Руси-України Філарет.

Героїчна історія старовинного козацького села: мешканці його брали участь у визвольній війні українського народу під проводом Богдана Хмельницького, активно діяли у всіх буремних подіях вітчизняної історії. Нині село, попри економічні негаразди, розбудовується. Тут відкрито дитячу школу мистецтв, для молоді збудовано спортивний комплекс, нещодавно відкрито пам'ятник гетьману Іванові Виговському, багато сторінок біографії якого пов'язано з цим селом.

Українська книга житиме

Те, що в Україні лише три відсотки книжок видають українською мовою, не відповідає дійсності. Книжкова палата, за фактично виданими книгами, зафіксувала значне зростання випуску видань українською мовою — і державними, і недержавними видавництвами. Відзначається зростання недержавного сектора книговидання — таких структур нині в Україні близько 800. І це попри те, що фінансова ситуація у видавничій галузі вельми скрутна.

Щоб українська книжка була достойно представлена у світі, видавці всіх форм власності підтримали пропозицію Мінпресінформу формувати національні стенди. Такі спільні стенди представлятимуть українське книговидання вже на цьогорічних ярмарках у Москві, Франкфурті, Братиславі, на Днях культури України в Казахстані та Болгарії.

Керівники видавництв намагаються налагодити систему розповсюдження книги, але їм потрібно надати пільги або й зовсім звільнити від сплати за пересилання книжкової продукції, як це є за кордоном. Пільги потрібні видавництвам, що друкують книжки українською мовою, випускають підручники та літературу для дітей. А для цього треба якнайшвидше прийняти закон про видавничу справу. Адже йдеться про захист української книжки, яка й сама захищає Українську державу.

У Мюнхені франківців оцінили достойно

Почесна місія відкрити міжнародний фестиваль культур, організований Гете-Інститутом, випала одному з провідних українських театральних колективів — Національному академічному драматичному театру імені І. Франка. У залі «Муффатхалле» франківці показали спектакль «Мерлін, або Спустошена країна». Автор п'єси, поставленої в нинішньому сезоні, — відомий німецький драматург Танкерд Дорст. Він побував на спектаклі в Мюнхені, високо оцінив режисерську роботу Сергія Данченка та виконавську майстерність акторів.

Німецькі глядачі тепло вітали український колектив.

Запитували — відповідаємо

Присяга державного службовця

Держслужбовці мають складати присягу. Чому присягає держслужбовець? Чи обов'язкова ця процедура? Чи для всіх? Хто контролює виконання і які засоби впливу до порушників?

Микола Негрей.

Сміла Черкаської області.

Головне управління державної служби при Кабінеті міністрів України повідомило, що відповідно до ст. 17 Закону «Про державну службу» громадяни України, яких уперше зараховують на державну службу, складають присягу такого змісту: «Повністю усвідомлюючи свою високу відповідальність, урочисто присягаю, що буду вірно служити народові України, суворо дотримуватися Конституції та законів України, сприяти втіленню їх у життя, зміцнювати її авторитет, охороняти права, свободи й законні інтереси громадян, з гідністю нести високе звання державного службовця, сумлінно виконувати свої обов'язки».

Державний службовець підписує текст присяги, який зберігається за місцем роботи. Про складання присяги роблять запис у трудовій книжці. Відповідно до п. 6 ст. 30 Закону «Про державну службу» відмова держслужбовця скласти присягу або її порушення є підставою для припинення державної служби. Іншими словами, звільнення з роботи.

Людмила ІВАНЕНКО.

Коли мучать голод та спрага, а господаря поблизу немає, доводиться вихід шукати самим...

Фото Ю. ВЕНГЕРЕША та Д. ПЕЧКОВСЬКОГО.

Смачного!

Варення без цукру

Літо — пора заготівель на зиму. Хочеться зробити всього потроху, але обмаль цукру, до того ж він такий дорогий. З'ясовується, варення можна варити й без цукру, так робили наші прабабусі. На жаль, цукор завжди був не всім по кишені через дороженечу, і люди примудрилися заготовляти ягоди на зиму без нього. Щоправда, часу на варіння витрачається значно більше — п'ять-шість годин, звідси й назва пішла. Ягоди варили в печі, без відкритого вогню, зате жар був з усіх боків, і ягоди ніколи не пригорали.

На жаль, печі збереглися не скрізь, зате в кожної господині є духовка. Варення за старовинним рецептом можна варити і в них, попередньо вваривши ягоди в каструлі на плиті на повільному вогні у два-три рази. Потім уварювати його в духовці до належної густоти — щоб маса зменшилася в об'ємі в шість-десять разів.

Викладати його в добре вимиті й висушені скляні слоїки, тримати на холоді. Клопотів з варінням таким способом чимало, зате який смак!

Ось один з рецептів. Налити піввідра води, на дно покласти полотнину. У трилітровий слоїк щільно скласти ягоди. Поставити слоїк у відро, а відро на плиту. Ягоди невдовзі пустять сік і вариться в ньому, постійно осідаючи. Треба додавати свіжі ягоди, аж доки слоїк не буде заповнений доверху. Накрити його кришкою й варити ще годину. Потім закрутити, перевернути дном й остудити. Зберігати у звичайних умовах. На трилітровий слоїк йде відро ягід. Варення густе, запашне, можна використовувати як начинку для пирогів.

Казка для найменших

Чому на Півночі довгі ночі

Було це дуже давно, ще коли батьки ваших батьків були маленькими. Одного разу рано-ранесенько, тільки-но сонечко прокинулося від сну, зустрілися в лісі два гриби – мухомор та білий гриб. Мухомор ввічливо вклонився зустрічному та й каже:

– Здоров будь, білий грибе! А чом це ти так рано підхопився?

Той і відповідає:

– Захотілося мені свіжим повітрям подихати, вранішньою росою вмитися та з сонечком побалакати.

Мухомор скинув свого кольорового брилика, посміхнувся зневажливо:

– Це з яким сонечком? — голосно запитав він, аж луна пішла лісом. – З отим соньком? – кивнув він на небо, де з-поміж густих верховіть дерев привітно усміхалося ще сонне сонечко.

Розгубився білий гриб від такої несправедливої образи, а мухомор знай собі регоче на весь ліс. А сонечко й почуло ті слова та як розсердиться, та як закричить:

– Це я сонько, я сонько? Та я ж раніше за всіх вас прокидаюся!

Злякався мухомор, бо ніколи не бачив сонечка таким сердитим. Від страху сховався аж під землю, тільки його червоний з білими цяточками брилик залишився на траві. Більше ніхто його в тому лісі не бачив. А сонечко дуже образилося за таке несправедливе звинувачення і пішло з тих країв назавжди. Лише інколи загляне туди та й то ненадовго. Тепер там завжди холодно і довгі-довгі ночі. Люди назвали той край Північчю.

Чи то правда, чи вигадка, що все так було – не знаємо. А якщо хтось схоче перевірити – спробуйте відшукати тих двох грибів, вони самі вам розкажуть цю історію.

Склали Наталя та Юля ДІДКОВСЬКІ.

Київ.

ГОЛОС УКРАЇНИ

Засновник — Верховна Рада України.

252019, м. Київ-19, вул. М. Грушевського, 5. Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Головний редактор С. ПРАВДЕНКО.
Редколегія: О. БІЛИК (заст. головного редактора), Л. БРОВЧЕНКО (заст. головного редактора), А. ГОРЛОВ (перший заст. головного редактора), В. ЖЕЖЕРА, В. КРАСНОДЕМСЬКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, А. СОЛОНСЬКИЙ, В. СУДДЯ (заст. головного редактора).

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44.
◊ Рукописів не повертаємо.
◊ Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

◊ За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
◊ Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
◊ За точність викладених фактів відповідальність несе автор.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Тираж 218890.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0
Зам. 0311130.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.